

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY
KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

ŠTUDENTSKÝ DOMOV UKF • BREZOVÝ HÁJ

OBSAH ČÍSLA 3/2021

Začínáme nový akademický rok ...	3
Voľby prezídia Slovenskej rektorskej konferencie ...	3
Nový internát Brezový háj privítal študentov v septembri ...	4
Profesor Alexander Sirotkin: Keď je práca záľubou, úspech je zaručený ...	8
Laureáti Akademickej Nitry sa stali Hornád a Aurora Borealis ...	14
Festival vyhrali s choreografiou Ostrov ...	19
Rektor vymenoval nových docentov a docentky ...	20
Cena Ondreja Štefanka pre prof. Jaroslava Čukana ...	20
Zasadala Vedecká rada UKF ...	21
Zaujímavé putovanie po Cyrilo-metodskej ceste ...	22
Pamätný list pre rektora UKF Libora Vozára ...	22
Profesor Ondrej Šedivý získal čestný titul doctor honoris causa ...	23
Univerzita súčasťou úspešnej certifikácie Radou Európy ...	24
O vývinových poruchách učenia ...	24
Spolupráca s Nitrianskym biskupstvom pokračuje ...	25
Učebnicou uspeli v súťaži v kategórii Kniha o kraji ...	25
Publikácie pracovníkov FPV v prestížnom časopise ...	26
O prienikoch literatúry a fenomenológie ...	27
Študenti UKF úspešní na Česko-slovenskej ŠVOČ ...	28
Podcasty a ich príbehy ...	29
Súťaž Life of Art 2021 s Katedrou hudby ...	30
Skĺbili príjemné s užitočným ...	30
Mystika v literárnych a výtvarných obrazoch ...	31
Hispanisti opäť v akcii ...	32
ŠVOČ 2021 na Katedre pedagogiky ...	33
Takmer 400 registrovaných účastníkov z 54 krajín ...	33
Aktívne študentky odkazujú: choďte za svojim snom ...	34
IT v Nitre: Stredoškolači súťažili v programovaní ...	35
Didaktika fyziky má novú docentku ...	35
Informatici na študentskej vedeckej konferencii ...	35
Etnologické dni 2021 po prvýkrát online ...	36
EDUCA XVI: Edukácia kľúčom k úspechu ...	39
Kazinczyho medaila študentovi UKF ...	39
Zhodnotenie a perspektívy online výučby ...	40
Výstava o výskume a obnove Oponického hradu ...	41
Študentka UKF je majsterkou Európy ...	42

Tiráž

Náš čas • periodikum Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre • ročník 25 • máj - september 2021 • číslo 3 (158) • vydáva: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 1, 949 01, Nitra • Časopis je zdarma rozširovaný na akademickú pôdu • Registrovaný je na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1260/08 • ISSN 1338 - 3272 • IČO vydavateľa - IČO 00 157 716 • Periodicita: 5 čísel ročne • Náklad: 300 ks

Výkonná redaktorka: Ing. Jana Černáková • technická redaktorka: Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová • grafická úprava, sazba a fotografie: Lubo Balko (LB) • Tel.: 037/6408 030 • e-mail: jcernakova@ukf.sk, tpalkovicova@ukf.sk, lbalko@ukf.sk

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu zaslaných textov. Články, ich časti a fotografie je možné ďalej používať len so súhlasom redakcie. • Obálka: ŠD Brezový háj, foto: Lubo Balko • Posledná strana: Emma Zapletalová, Majsterka Európy 2021 do 23 rokov v behu na 400 m cez prekážky, foto: Lubo Balko

ZAČÍNAME NOVÝ AKADEMICKÝ ROK

Vážené kolegyně, kolegovia, milí študenti, máme za sebou dva krízové akademické roky, ktoré poznačila celosvetová epidémia. Chcem pri tejto príležitosti poďakovať všetkým zamestnancom našej univerzity, ktorí svojím tvorivým a zodpovedným prístupom pomohli našej alma mater zvládnuť vzniknuté problémy. Spoločne so študentmi sme zvládli tri semestre dištančného vzdelávania. Dva ročníky absolventov, ktorých sme v zložitých podmienkach náležite pripravili na trh práce, resp. pre ďalšie štúdium, sú dôkazom toho, že univerzita plnila svoje poslanie.

Na začiatku júla sa na druhý pokus uskutočnil Medzinárodný akademický folklórny festival Akademická Nitra 2021. Obdivujem organizátorov a účinkujúcich, ktorí pripravili skvelý Galaprogram na Svätoplukovom námestí. Študenti jedinečným verejným vystúpením, tradičným spevom a tancom ukázali sebe, obyvateľom i návštevníkom mesta Nitra svoju prítomnosť a optimizmus do budúcnosti. Ďakujeme.

Aký bude nový akademický rok? Buďme optimistickí. S covidom ešte zrejme budeme musieť žiť a zápasit, ale zaželayme si čo najskorší prechod do „normálneho“ režimu. Potrebujeme „spustiť“ najmä prezenčné vzdelávanie a plnohodnotný stu-

dentský, spoločenský ale aj pracovný život. V septembri začíname nový akademický rok štandardne „predCOVIDovo“. Novinkou je spustenie prevádzky nového študentského domova Brezový háj. Po viacročnom úsilí sú ubytovacie kapacity lepšie nastavené na potreby univerzity. ŠD Brezový háj ma skvelú polohu – nachádza sa takpovediac „v centre záujmu UKF“. Ostáva dobudovať bezprostredné okolie vrátane parkovacích plôch. Blízkosť brezového hája i mestského parku je na nezaplatenie.

Druhou novinkou je komplexné dobudovanie WiFi sietí vo všetkých objektoch univerzity rovnakou veľkokapacitnou technológiou. Myslím si, že najmä študenti túto vymoženosť určite ocenia.

V novom roku bude ťažiskovou témou interná akreditácia. Máme zadefinované štruktúry a procesy v súvislosti s hodnotením študijných programov. V podstate máme vytvorený aj systém vnútorných predpisov univerzity, ktoré definujú podstatné procesy v oblasti vzdelávania. Myslím si, že už dobre rozumíme aj požiadavkám štátu a Slovenskej akreditačnej agentúry. Je to už na nás, ako sa vyrovnáme s vlastnou zodpovednosťou za našu kultúru kvality. Musíme klást veľký dôraz na čo najlepší a nezaújatý výber osôb zodpovedných za

kvalitu študijných programov a profilových predmetov, pretože to bude pravdepodobne kľúčové pre úspešný proces akreditácie, ktorá ovplyvní existenciu našej alma mater v nasledujúcich rokoch. Na konci akademického roka 2021/2022 musíme povedať a presvedčiť, že vzdelávanie na UKF sa uskutočňuje v súlade so slovenskými akademickými štandardmi. Verím, že to spolu dokážeme.

Libor Vozár, rektor

UDALOSTI

VOĽBY PREZÍDIA SLOVENSKEJ REKTORSKEJ KONFERENCIE

Na pôde Technickej univerzity vo Zvolene sa 25. júna 2021 konalo zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie (SRK), na ktorom prebehla voľba prezidenta a viceprezidentov SRK. Za prezidenta bol opäť zvolený rektor TU vo Zvolene prof. Rudolf Kropil. Vo svojom programovom vyhlásení zdôraznil potrebu kooperatívnej atmosféry vo vnútri konferencie a potrebu presadzovať priority SRK tak, ako boli prijaté na 100. zasadnutí. Ide najmä o vytvorenie moderných a atraktívnych podmienok pre

študentov vysokých škôl, potrebu vytvoriť vhodný flexibilný legislatívny rámec, ako aj vytvoriť prostredie stimulujúce rozvoj, rast a konkurencieschopnosť. Doplnil tiež nevyhnutnosť dofinancovania vysokých škôl v aktuálnom roku a potrebu kompenzácií vo financovaní v dôsledku poklesu výnosov z dôvodu pandémie. Vyzdvihol potrebu férovej komunikácie s predstaviteľmi vlády a ministerstva školstva, apeloval na spoluprácu všetkých vysokých škôl bez ohľadu na to, či ide o verejnú, štátnu, súkromnú, veľkú či malú vysokú školu. Vo

funkciách viceprezidentov pre druhé funkčné obdobie ostávajú profesorka Lucia Kurilovská, rektorka štátnej Akadémie Policajného zboru v Bratislave, a profesor Libor Vozár, rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Novozvoleným viceprezidentom SRK sa stal profesor Tomáš Lengyelfalussy, rektor súkromnej Vysokej školy DTI. Funkčné obdobie začalo viceprezidentom plynúť dňom zvolenia. Profesor Ferdinand Daňo, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave, je viceprezidentom SRK od roku 2020 a naďalej pokračuje vo svojom dvojročnom mandáte.

Prezídium SRK je prvýkrát zložené zo zástupcov všetkých typov VŠ, čím reflektuje rôznorodosť vysokoškolského prostredia.

Zdroj: srk.sk, teraz.sk

V SEPTEMBRI PRIVÍTAL ŠTUDENTOV NOVÝ INTERNÁT BREZOVÝ HÁJ

Ubytovaciu kapacitu internátov našej univerzity v novom akademickom roku rozšíril Študentský domov Brezový háj. Internát v krásnom prírodnom prostredí, blízko k ostatným objektom UKF i centru mesta, je ultranízkoenergetickou budovou zaradenou do energetickej triedy A1.

neďaleko mestský park, divadlo, kino... Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre svojim študentom momentálne ponúka ubytovanie v troch internátoch. Ich celková kapacita je spolu 1 969 miest – z toho ŠD Zobor poskytuje ubytovanie pre 1 179 študentov, v ŠD Nitra možno umiestniť 395 študentov a aktuálne zrekonštruovaný ŠD Brezový háj má kapacitu tiež 395 miest.

Okrem internátov UKF v Nitre môžu študenti využiť aj ubytovanie v zmluvných zariadeniach našej univerzity - Školský internát pri SOŠ potravinárskej na Cabajskej 10 má k dispozícii 100 miest, Farská ubytovňa Reformovanej kresťanskej cirkvi v Nitre na Fraňa Mojtu 10 môže ubytovať 90 študentov a Hotel Agroinštitút na Akademickej 4 má kapacitu ďalších 50 lôžok.

Potešujúcou novinkou nastávajúceho akademického roka 2021/2022 je okrem iného nový Študentský domov Brezový háj. V prípade priaznivej epidemiologickej situácie sa jeho slávnostné otvorenie v prítomnosti pozvaných hostí zo štátnej správy i samosprávy uskutoční 20. septembra spolu s otvorením nového akademického roka. Internát študentom UKF v Nitre ubytovanie poskytol už od 1. septembra.

Nový študentský domov sa nachádza na Nábřeží mládeže 1 na Chrenovej 1, má ideálnu polohu vzhľadom na dostupnosť ostatných budov UKF, centra mesta, ale aj z hľadiska možností aktívneho trávenia voľného času - v jeho bezprostrednej blízkosti je brezový háj,

V NOVOM INTERNÁTE MODERNE, ÚČELNE A EFEKTÍVNE

Budova dnešného ŠD Brezový háj bola postavená v roku 1964, má dve časti - hospodársku a ubytovaciu. Pôvodne slúžila ako stredoškolský internát Stavebného učilišťa v Nitre. V posledných 15 rokoch bola prakticky nevyužívaná, resp. používaná iba v obmedzenej miere na komerčné účely ako sídlo rôznych firiem a spoločností.

Dôvodom nadobudnutia tejto budovy do majetku univerzity bol zámer zriadiť tu nový študentský domov UKF

a tým čiastočne vyriešiť dlhodobý problém nedostatku ubytovacích kapacít pre študentov univerzity. Napríklad v rokoch 2012 mala naša škola len 1 715 ubytovaných študentov, pričom 2 114 žiadostí študentov o ubytovanie nemohla uspokojiť. V roku 2018 bol tento pomer 1 592 : 955.

„Som preto veľmi rád, že k existujúcim internátom našej univerzity v tomto akademickom roku 2021/2022 pribudol Študentský domov Brezový háj. Po rozsiahlej rekonštrukcii objektov a jeho energetických systémov, ktorá v etapách prebiehala od roku 2014 až doteraz a po kompletnom interiérovom vybavení vieme dnes uspokojiť viac študentov a poskytnúť im ubytovanie v moderne, účelne a vkusne zariadenom študentskom domove. Nový internát spĺňa tie najvyššie nároky nielen z hľadiska funkčnosti či estetiky, ale aj z pohľadu efektívnosti vynakladania prostriedkov na jeho fungovanie,“ skonštatoval rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.

Ešte v roku 2017 si UKF nechala vypracovať energetický audit, ktorým sa vyhodnotila aktuálna spotreba energií v rámci Študentského domova Brezový

háj a spoločenskej prístavby Študentského domova Zbor. Cieľom bolo navrhnúť vhodné úsporné opatrenia a vyhodnotiť ich vplyv v ekonomickej a environmentálnej oblasti.

„Predchádzajúce vedenie univerzity dalo vypracovať projekt Zníženie energetickej náročnosti budov UKF. Schválením finančnej podpory a následnou realizáciou úprav s cieľom zefektívnenia hospodárenia s energiami sa Študentský domov Brezový háj zaradil do energetickej triedy A1 a získal označenie ultranízkoenergetická budova,“ doplnil rektor.

ETAPY REKONŠTRUKCIE BUDOVY

UKF v Nitre objekt dnešného ŠD Brezový háj do svojho majetku nadobudla v marci 2012 od Nitrianskeho samosprávneho kraja. Hodnotu budovy spolu s pozemkami vo výške 2,572 milióna eur riešila univerzita s pôvodným vlastníkom čiastočne zámenou za objekt bývalej univerzitnej knižnice na Javorovej ulici v hodnote 972-tisíc eur a zvyšných 1,6 milióna eur na dofinancovanie poskyt-

lo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR UKF v Nitre z dotácie zo štátneho rozpočtu.

Univerzita následne začala pripravovať plán rekonštrukcie budovy – bola obstaraná a pripravená projektová dokumentácia, stavbu sa podarilo presadiť do Vládou SR schváleného Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2019 - 2021 s rozpočtovým nákladom 6,2 milióna eur.

V prvej etape rekonštrukcie budovy sa využili čiastočne dotácie zo štátneho rozpočtu, zo štrukturálnych fondov EÚ aj vlastné zdroje. V rokoch 2014 - 2015 prebehla rekonštrukcia v celkovom objeme 845-tisíc eur: zahŕňala rekonštrukciu kuchyne, výmenu okien a vonkajších dverí a výmenu dvoch kondenzačných kotlov. V roku 2018 sa realizovalo zateplenie strešného pláštia v hospodárskom bloku, rekonštrukcia vykurovacej sústavy a rekonštrukcia vonkajšej kanalizácie spolu v hodnote 946-tisíc eur. Na tento účel sa podarilo získať dotáciu z MF SR v rámci projektu na obnovu študentských domov vysokých škôl vo výške 700-tisíc eur. Posledná realizácia stavebných úprav ŠD Brezový háj v rokoch 2019 - 2021 bola

spolufinancovaná z projektu „Zníženie energetickej náročnosti budov UKF v Nitre“, ITMS kód 310041U599, v rámci výzvy OPKZP- PO4-SC431-2018-48 operačného programu „Kvalita životného prostredia“. Ako povedala Ing. Ľudmila Lampertová z Investičného oddelenia UKF, zhotoviteľ diela - ELLIO spol. s ro, Nitra - vzišiel zo súťaže verejného obstarávania. Celková cena stavebného diela je 5 802 444 eur. Významný podiel na financovaní mala finančná podpora z dotácie zo štátneho rozpočtu v objeme 3,063 milióna eur, ktorú poskytli Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvo financií SR. Na dofinancovanie boli zabezpečené prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ aj vlastné zdroje univerzity.

AKÉ IZBY A ZA KOĽKO?

Posledná etapa rekonštrukcie internátu prebiehala v rokoch 2019 – 2021. Opravy sa začali v auguste 2019, koncom júla tohto roka finišovali stavebné práce, zariadenie nábytkom a ďalšie potrebné vybavenie objektu bolo ukončené v auguste 2021.

„Všetky práce podľa plánu sme stihli tak, aby od začiatku akademického roka bol internát pripravený na nástup študentov na ubytovanie – bývanie na študentskom domove bolo umožnené od 1. septembra 2021,“ vysvetľuje Mgr. Peter Hrobár, riaditeľ Študentských domovov UKF v Nitre a vzápätí nám podrobne predstavuje nový internát.

„Študentský domov Brezový háj s kapacitou 395 osôb má jedno podzemné podlažie a osem nadzemných podlaží.

Pre študentov sú k dispozícii 2- a 3-postelové izby. V prvom podzemnom podlaží sa nachádza 5 ubytovacích buniek primárne určených pre študentov doktorandského štúdia a 1 ubytovacia bunka s bezbariérovou izbou pre zdravotne znevýhodnených študentov. Ubytovaciu bunku tvoria dve 2-postelové izby, ktoré majú spoločné sociálne zariadenie a kuchynku s chladničkou.“

Na každom z ôsmich nadzemných podlaží je 19 izieb. Dvojpostelové izby sú s balkónom (okrem jednej izby) a 3-postelové izby sú bez balkónu. Každá izba je vybavená novým nábytkom, umývad-

lom a chladničkou. Na každej chodbe nadzemných podlaží sa nachádza jedna kuchynka a dve spoločné sociálne zariadenia s dostatočným počtom sprch, umývadiel a toaliet.

„Mesačná cena za ubytovanie bola pri doktorandskej dvojlôžkovej izbe stanovená na 72 € mesačne, pri študentskej dvojlôžkovej izbe na 55,20 € mesačne a pri študentskej trojlôžkovej izbe na 52,20 € mesačne,“ uvádza Mgr. Hrobár ceny, ktoré študenti zaplatia za ubytovanie v novom ŠD Brezový háj.

Bývanie na internáte musí uspokojiť aj ďalšie nároky pravidelného študentské-

ho života. Samozrejmosťou sú preto aj študovne, kuchyňa, veľká jedáleň pre študentov a zamestnancov, bufet a tiež práčovňa pre potreby študentov. „V celom objekte internátu majú študenti k dis-

– 2021 komplexnou rekonštrukciou ubytovacieho a hospodárskeho bloku.

„Pod komplexnou rekonštrukciou a modernizáciou rozumieme zateplenie obvodových konštrukcií a strešných

TÚV, vybudovanie novej samostatnej trafostanice a prípojky nízkeho napätia a rekonštrukciu areálovej kanalizácie. V neposlednom rade je to zariadenie novým nábytkom a inštalácia výkonnej WiFi siete v celom objekte, ktoré prispievajú k vysokému komfortu ubytovaných,“ uviedla Ing. Lampertová.

Študenti, ktorým ŠD Brezový háj poskytne ubytovanie i stravovanie, sa v novotou voňajúcich priestoroch budú iste cítiť komfortne a príjemne. Rovnakou mierou k tomu prispeje aj okolie internátu.

„Je situovaný v krásnom prostredí brezového hája neďaleko rieky Nitry, ktoré je vhodné na šport a relax, s ideálnou polohou vzdialenosti medzi fakultami PF a FPV, v bezprostrednom dotyku širšieho centra mesta, s dobrým napojením na dopravu MHD i na cestnú infraštruktúru. Takisto v blízkosti dvoch nákupných centier - OC MAX a Living Park, ktoré je tesne pred dokončením,“ zdôvodnila Ing. Lampertová prednosti ubytovania v ŠD Brezový háj.

Ing. Jana Černáková,

R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

pozícií aj vysokorychlostné internetové pripojenie prostredníctvom WiFi siete,“ doplnil riaditeľ ŠD UKF v Nitre.

PREDNOSTI ŠD BREZOVÝ HÁJ

Podľa slov Ing. Ludmily Lampertovej z Investičného oddelenia UKF budova internátu prešla v rokoch 2019

plášťov, výmenu všetkých rozvodov a inštalácií (voda, elektro inštalácie, vykurovanie, štruktúrovaná kabeláž), vybúranie omietok a podláh a zhotovenie nových, vybúranie starých sociálnych zariadení a vybudovanie nových s osadením nových zariadení predmetov, osadenie nových osobných výťahov, inštalovanie moderných bezpečnostných a protipožiarnych systémov, zriadenie solárneho systému ohrevu

Vstupnú halu ŠD Brezový háj
krášli pôvodné výtvarné dielo.

PROFESOR ALEXANDER SIROTKIN: KEĎ JE PRÁCA ZÁĽUBOU, ÚSPECH JE ZARUČENÝ

V tomto čísle
Nášho času sa po prvý
raz stretávate s novou rub-
rikou Osobnosti. Budeme vám
v nej postupne predstavovať vý-
nimočné osobnosti našej univerzity,
ktoré sú svojimi dlhoročnými skúse-
nosťami a významnými výsledkami
vo vedeckej, umeleckej a ďalšej
tvorivej činnosti uznávané
nielen doma, ale
i v zahraničí.

Veda, to je úžas z objavov a zároveň pokora pred poznaním, že nikdy nebudeme vedieť všetko. Aj takto sa na vedu pozerá prof. RNDr. Alexander Vladimírovič Sirotkin, PhD., DrSc., najproduktívnejší vedecký pracovník našej univerzity a držiteľ Ceny za vedu a techniku za rok 2020 v kategórii Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky. Je profesorom na Katedre zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre.

Veda – konkrétne reprodukčná biológia – sa stala jeho celoživotnou vášňou, záľubou a zároveň i prácou. Ako s výrazným ruským prízvukom vraví, je to ideálne spojenie, ktoré je predpokladom spokojnosti a úspešnosti v profesionálnom i súkromnom živote. A profesor Alexander Sirotkin taký aj naozaj je – vyžaruje z neho skromnosť, pokoj a istota, že všetko je tak, ako má byť.

Rodák z Leningradu (dnes Petrohradu) však nerobí vedu pre vedu, tituly či uznanie, uspokojuje ho poznanie, že svojimi vedeckými poznatkami a výsledkami výskumu aplikovanými do praxe prispieva k zlepšeniu kvality života spoločnosti. A nielen slovenskej, pretože výsledky jeho práce majú uznanie a uplatnenie v mnohých krajinách sveta. Sám sa cíti ako kozmopolitný človek, ktorý je doma všade – prednáškových či pracovných stáží, pobytov, vedeckých konferencií i kongresov v rôznych končinách sveta má za sebou neúrekom.

ZAÚJÍMA HO BIOLÓGIA REPRODUKČIE

Zanietenie prof. Alexandra Sirotkina pre vedu, jeho erudícia a mimoriadne výsledky v oblasti reprodukčnej biológie a biotechnológií nezostali nepovšimnuté – k množstvu ocenení z univerzít, vedeckých pracovísk a iných inštitúcií doma i vo svete pribudla aj spomínaná Cena za vedu a techniku za rok 2020 v kategórii Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky. Získal ju za „vynikajúce výsledky v základnom výskume endokrinnnej a vnútrobunkovej regulácie základných biologických procesov, prevažne v reprodukcií, ako aj za uplatnenie dosiahnutých výsledkov v biológii, poľnohospodárstve, medicíne a v biotechnológií“.

„Čím som si túto cenu zaslúžil, by mali skôr povedať ľudia, ktorí o tom rozhodli. Z formálneho hľadiska som asi splnil stanovené kritériá. Mám na kon-

te takmer 700 publikácií a vyše 3-tisíc citácií. Viac ako 90 % prác mám uverejnených v angličtine v medzinárodných impaktovaných a karentovaných časopisoch. V predmetnej vedeckej oblasti mám za sebou tiež niekoľko prvenstiev, zlepšovacích návrhov a patentov. Spomínané ocenenie si vážim, ale to hlavné, čo ma najviac teší, je to, že robím prácu, ktorá ma naplňa a je mojou celoživotnou záľubou,“ povedal nám profesor Sirotkin.

Celý svoj profesionálny život sa venuje najmä biológii reprodukcie. Prečo sa zameral práve na tento vedný odbor? „Reprodukcia je najdôležitejšia z pohľadu života, existencie druhu, to znamená prenosu génov na ďalšie generácie, to

po prvé. Po druhé, je to najkomplikovanejší proces, preto je lákavé rozlúštiť ho. A po tretie, z praktického hľadiska – ľudia i zvieratá majú už dlhšiu dobu čoraz viac reprodukčných problémov, ktoré je treba riešiť. Podľa štatistík má až štvrtina párov problém počať dieťa a tento trend bude pravdepodobne ešte stúpať. Zároveň tlak na úžitkovosť hospodárskych zvierat spôsobuje rast problémov s ich rozmnožovaním,“ vysvetľuje profesor dôvod svojho vedeckého zamerania.

„Organizmus by som prirovnal k hodinkám. Najprv treba pochopiť, ako tie hodinky fungujú, až potom sa dá zasiah-

nuť do správneho kolieska tak, aby sa dosiahol požadovaný výsledok. Cieľom je pozitívne ovplyvniť reprodukčný proces ľudí, zvierat, procesy v poľnohospodárstve, zdravie a výživu ľudí, ale tiež zabrániť efektom negatívnych faktorov prostredia.“

VIACERÉ PRVENSTVÁ

Každej praxi predchádza teória, prostredníctvom ktorej treba pochopiť základné mechanizmy. Preto sa vedec sústreďuje hlavne na základný výskum s cieľom pochopiť tieto procesy. Čo sa týka praktického aplikačného významu,

spolu so svojim tímom vytvoril alebo zlepšil niekoľko metodík biomedicínskeho výskumu, zistil niekoľko nových principiálnych regulátorov reprodukčných funkcií, napríklad nových endokrinných regulátorov, alebo takzvanú RNA interferenciu.

„Bol som jeden z prvých na svete, kto dokázal, že RNA interferencia môže byť aplikovateľná pre reguláciu reprodukčných funkcií. Určité génové konštrukcie môžu účinkovať niekoľkokrát lepšie, než klasické lieky či klasické hormóny. Boli sme medzi prvými, ktorí zistili úlohu týchto a iných vnútrobunkových sprostredkovateľov, a tým pádom sme aj mohli navrhnúť jednoduchšie, lacnejšie a účinnejšie cesty regulácie reprodukcie,“ oboznamuje nás prof. Sirotkin s výsledkami svojej práce.

„Napríklad bunky vaječníka nepotrebujú drahé hormóny, potrebujú zvýšenie vápnika alebo nejakej inej vnútrobunkovej signálnej látky, ktoré sa dá dosiahnuť jednoduchými farmakologickými prostriedkami. Treba mať rešpekt a vyhýbať sa drahým hormónom, ktoré majú aj kopu nepríjemných vedľajších účinkov. Takto teda vieme ponúknuť lacnejšie a účinnejšie alternatívy liečby reprodukčných porúch - stimuláciu alebo inhibíciu reprodukcie.“

Pre oblasť poľnohospodárstva vedec navrhol niekoľko hormonálnych markerov, s ktorých pomocou by sa dala predpovedať budúca reprodukcia a úžitkovosť, dokonca by boli použiteľné v selekcii hospodárskych zvierat vhodných na výkrm alebo reprodukciu. Pre farmaceutické firmy otestoval niektoré farmakologické látky - od klasických gonadotropínov až po farmakologické prípravky regulujúce vnútrobunkových sprostredkovateľov.

FUNKČNÉ POTRAVINY, LIEČIVÉ RASTLINY AJ RAKOVINA

Momentálne profesor Sirotkin komunikuje s dvomi firmami, ktoré produkujú funkčné potraviny - jeho návrhy, ktoré, ako dúfa, pomôžu zlepšiť zdravotný stav ľudí, zapracovali do svojich výrobkov. Venuje sa tiež výskumu účinkov liečivých rastlín a ich vplyvu na ľudský organizmus a reprodukčné procesy. So svojimi slovenskými a zahraničnými kolegami identifikoval niekoľko liečivých rastlín a rastlinných molekúl, ktoré môžu zabráňovať negatívnym vplyvom kontaminantov prostredia na ženské reprodukčné funkcie.

„Verím, že v budúcnosti ponúkne praxi ďalšie zaujímavé výsledky výskumu, ktoré pomôžu riešiť súčasné závažné problémy. Preto sa chcem venovať aj výskumu rakoviny, svoje poznatky chceme v budúcnosti aplikovať v prevencii, diagnostike, detekcii a liečbe tohto ochorenia. Vo výskume sa snažíme uplat-

neublížiť tým zdravým,“ objasnil profesor podrobnosti svojho výskumu.

V poslednom období sa čoraz častejšie hovorí o preludnení planéty a zaberaní životného priestoru zvieratám a rastlinstvu, z čoho vyplývajú mnohé ďalšie problémy. Profesor Sirotkin verí, že postupne dosiahneme harmóniu a po-

niť rastlinné látky a génové konštrukcie - chceme zistiť ich vplyv na zdravé a rakovinové bunky. Snažíme sa nájsť nejaký inštrument, ktorým by sme selektívne potlačili rakovinové bunky, ale zároveň

chopíme, že aby sme existovali my, musia existovať aj príroda a zvieratá. „Dúfam, že púť sebazáchovy bude u ľudí silnejšia ako potreba zarábať viac za každú cenu a vlastniť stále viac vecí. Neobmedzený

rozvoj, ktorý je základom súčasnej ekonomiky, nie je možný donekonečna. Za všetko treba platiť.“

Všeliak na riešenie problémov sveta podľa profesora Sirotkina neexistuje, ale veda niektoré problémy rozhodne môže pomôcť riešiť. „Chcem byť optimista a veriť, že aj to, čo robíme my, môže byť Zemi, prírode a ľudstvu prospešné, keď nie teraz, tak v budúcnosti. Paradoxom však je, že riešenie jedného problému obyčajne vyvolá tri ďalšie nové problémy, ktoré zas treba riešiť, takže si myslím, že nám nezamestnanosť nehrozí.“

AKO EXPERT Z LENINGRADU DO NITRY

Profesor Alexander Sirotkin sa narodil v roku 1954 v Leningrade (Petrohrade). Ako samostatný výskumný a vývojový pracovník tu pracoval vo Všeľvážovom ústave genetiky a chovu hospodárskych zvierat. Osud zariadil, že tam dlho nezostal – už v roku 1988 sa dostal na Slovensko. Dôvodom bol vznik Medzinárodného laboratória biotechnológií v živočíšnej výrobe pri Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Nitre – Lužiankach. Z rôznych socialistických krajín do neho hľadali expertov, ktorí by sa spoločne podieľali na vývine biotechnologických metód na ovplyvňovanie produkcie a reprodukcie hospodárskych zvierat a v tomto smere pomohli dobehnúť a najlepšie aj predbehnúť západné krajiny.

„Bývalý Sovietsky zväz vyslal skupinu svojich odborníkov na biotechnológiu, medzi ktorými som bol aj ja. Takto som sa dostal do Nitry a v spomínanom medzinárodnom laboratóriu som pracoval 7 rokov – ako samostatný výskumný a vývojový pracovník, neskôr aj ako vedúci laboratória,“ spomína profesor na začiatky v našom meste.

Po rozpade Československa i Sovietskeho zväzu nastalo pre neho trochu hluché obdobie, jeho kontrakt sa skončil a on odišiel späť domov. Kolegovia z Nitry ho však oslovili s ponukou, aby tu zostal pracovať aj ďalej, tak sa na Slovensko a do VÚŽV v Nitre vrátil. Od roku 1997 začal prednášať na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite, o dva roky neskôr na čiastkový úväzok aj na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, od roku 2014 je na našej univerzite zamestnaný na plný úväzok. Je profesorom na Katedre zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied UKF a prednáša Metódy biomedicínskeho výskumu, Biotechnológie a iné predmety. Počas svojej práce bol školiteľom 22 doktorandov a 39 diplomantov.

DOMA JE V NIEKOĽKÝCH KRAJINÁCH

Krok do neznámej, i keď slovansky blízkej krajiny, sa profesorovi Sirotkinovi iste spája s viacerými humornými zážitkami. Spomenul dávnejšiu príhodu s kolegom z Moskvy, ktorý bol lektorom na Katedre rusistiky UKF. Nerobil rozdiel medzi s a š, pre neho to bolo stále „s“. „Prišiel v Nitre na pešiu zónu a ostal príjemne šokovaný: Oj, akí sú tu oni pokročilí, majú špeciálnu zónu len pre psov!“, zaspomínal si so smiechom profesor.

Nitra je v porovnaní s jeho rodným Petrohradom iste niečo ako malá dedinka, keďže toto ruské mesto má viac obyvateľov ako celé Slovensko. Keď sem prišiel, mal vraj z Nitry a jeho ľudí istý dojem ospalosti a spomalenosti, bol zvyknutý na vyššie životné tempo. No nie všetko musí byť výhoda.

„Celé desaťročie som v Rusku chodil tromi transportmi 2 hodiny do práce a 2 hodiny späť domov. Veľké mesto znamená veľa možností, ale aj veľké problémy, dnes by som ich už nezládol. Na Nitre, kde som si už zvykol na pomalší spôsob života, preto oceňujem práve jej primeranú veľkosť, pokojný, komfortný spôsob života a krásnu prírodu. Radšej budem žiť v mojom rodinnom domčeku na Zobore a chodiť do práce pešo, ako bývať v činžiaku v centre Petrohradu,“ vyzdvihol profesor výhody nášho mesta. „Petrohrad mi však aj tak chýba, je

to nádherné mesto, kde mám stále veľa priateľov a kde ešte žije aj moja mamka, ktorá má už 92 rokov. Vďaka technológiám sme v dennom kontakte a raz za čas tam aj vycestujem. Doma sa však cítim byť v niekoľkých krajinách – na Slovensku, v Rusku, aj v Čechách, aj v Nemecku či Anglicku. Som šťastný človek, nie som veľmi konzervatívny. Myslím si, že každý je schopný nestratiť svoju kultúru, a zároveň prijať a akceptovať to najlepšie z iných kultúr. Keď sa však vraciam zo sveta do Nitry, pri pohľade na siluetu mesta mi srdce začne biť rýchlejšie, som doma...”

VEDCI SÚ NOVODOBÍ KOČOVNÍCI

Čo sa týka práce vedeckého experta, podľa profesora Sirotkina boli podmienky v Nitre aj v Leningrade porovnateľné, preto pri adaptácii na slovenské pomery nepocítoval nejaký veľký stres. Problémy s jazykom nemal. Už pri nástupe do medzinárodného laboratória ovládal angličtinu, nemčinu, francúzštinu a, samozrejme, ruštinu. Tej domáci vedci viac-menej rozumeli a jemu to uľahčilo postupný prechod z rodného jazyka na ten náš. Hoci jeho prvé prednášky boli rusko-slovenské, čoraz viac ruských slov postupne nahrádzal slovenskými.

„A dnes už slovenčinu trochu ovládam,“ zažartoval si profesor, ktorý v Nitre žije už 33 rokov, ale typický ruský prí-

zvuk mu stále zostal. „Už som sa naučil nestresovať z cudzích jazykov, iných kultúr, náboženstiev. Mám kolegov a priateľov v mnohých končinách sveta, zvyšuje to moju adaptabilitu, ale tiež obohacuje môj profesionálny i súkromný život. Čím viac cez vedu spoznávam svet, tým viac vidím, ako sú si ľudia všade podobní.“

Podľa profesora Sirotkina neexistuje slovenská, ruská či americká veda, existuje celosvetová veda a vedci sú novodobí kočovníci. Vie, o čom hovorí, ako vedecký pracovník či prednášajúci precestoval desiatky krajín - prednášal na univerzitách v piatich štátoch, prednášky na vedeckých konferenciách a kongresoch počíta už v stovkách. V zahraničí študoval metódy, ktorých znalosť mu veľmi pomohla uplatniť sa na Slovensku. Školenia, kurzy a stáže okrem Slovenska absolvoval v Česku, Nemecku, Veľkej Británii, Švédsku, Španielsku, Grécku aj Izraeli. Pracoval v štyroch západných zahraničných vedeckých pracoviskách. Je členom vo viacerých medzinárodných a národných vedeckých organizáciách.

„Pri svojich cestách po svete som pochopil, že vedci na takzvanom „výcho-de“ nie sú o nič horší ako tí na „západe“, dokonca sú v niečom aj lepší, lebo veda v socialistických krajinách mala vždy istý deficit a často ju bolo treba robiť „na kolene“. Prekonávanie týchto problémov však neraz znamenalo vznik viacerých alternatívnych riešení, čo našich vedcov posúvalo dopredu v oblasti kreativity a prístupov k riešeniu situácií,“ zdôvodnil profesor Sirotkin.

CHOVAL ĎATLE, POTKANY, PLCHY AJ JEŽE

K prírode ho to ťahalo od detských čias. Už ako škôľkar vraj sníval o tom, že bude biológom, chytal všelijaké chrobáky, motýle... Pri tomto záujme zostal aj ďalšie roky. „Otec ma síce prehováral, že chlap musí robiť niečo seriózne, technické, ale ja som vytrval. Od chrobákov som postupne prešiel k vtáčikom, keď som chcel pochopiť isté zmeny, začal som sa zaujímať o fungovanie endokrinného systému a od neho som sa prepracoval k hormónom, receptorom hormónov, transkripčným faktorom a tak podobne. Postupne som sa takto dostal až k molekulárnej biológii, čiže od klasickej zoológie som išiel stále hlbšie, hlbšie, až na úroveň bunky,“ vysvetlil prof. Sirotkin.

Hoci ako jedináčik nesplnil sen svojím rodičom, ktorí ho chceli nasmerovať k technickému vzdelaniu, splnil si však svoj vlastný sen. Nikdy nefutoval, že si vybral vedeckú „rehoľu“, ktorá nepozná

voľno či sviatok. V Rusku vyštudoval experimentálnu jazykovú strednú školu - polovicu predmetov sa učil v nemčine, dokonca aj cez prestávky ich nútili rozprávať sa medzi sebou po nemecky, čo neskôr veľmi ocenil počas prednáškových či pracovných stáží v Nemecku.

Od strednej školy navštevoval krúžok v zoologickej záhrade v Leningrade, doma choval ďalšie zvieratká. „Moja biedna mamka musela v panelákovom byte prežiť datle, škrečky, potkany, plchy aj

ježe. Keď jej nový prírastok – šteňa nemeckého ovčiaka – roztrhal garderóbu, poradila mi, aby som krotil svoju lásku k zvieratám. A psík musel ísť preč,“ spomína profesor na svoje chovateľské zážitky. Láska k živým tvorom ho však nikdy neopustila, zvieratká mu robia radosť aj dnes. „S manželkou v rodinnom dome na Zobore chováme dva psy, mačku, dve slepky a občas aj šesť vnukov,“ potvrdil profesor svoj neobyčajný zmysel pre humor.

Po strednej škole absolvoval odbor biológie na Leningradskej štátnej univerzite. „Bola a stále to je prestížna univerzita s vynikajúcim renomé v Rusku aj vo svete, ktorú absolvovalo veľa známych osobností. Keď som bol na prijímacích pohovoroch, na jedno voľné miesto padalo až 17 uchádzačov. Som veľmi rád, že som tu študoval, pomohlo mi to v mnohom na Slovensku i v zahraničí. Za veľa vďačím aj doktorandskému štúdiu na Výskumnom ústave evolučnej biochémie a fyziológie Akadémie vied ZSSR.“

MASÉR AJ STAVBÁR ÁNO, VOJAK NIE

Ako o sebe vtipne vraví, príklon k vede je u neho asi „vrodená vada“, nikto z rodiny ani bližšieho okolia sa nevydal podobným smerom. Veda je podľa profesora Sirotkina naozaj skôr diagnóza, prakticky časovo neobmedzený ťažký džob - veľa cestovania, nevyhnutnosť stále premýšľať, vzdelávať sa, pracovať na sebe. Na druhej strane to vytvára tlak na vývin človeka, na zlepšovanie jeho intelektuálnych, komunikačných i manuálnych zručností.

„Chceš alebo nechceš, keď si vedec, musíš stále napredovať v mnohých oblastiach. V živote som však nikdy neofutoval svoj výber. Byť vedcom je veľmi zaujímavé povolanie, a keby ma aj neplatili, pravdepodobne by som robil niečo podobné,“ pousmial sa vedec. „Keď sú moja práca a jej výsledky pre spoločnosť prospešné, robia ma šťastným a zároveň sú ešte aj platené, čo viac môže človek od života chcieť? To je predpoklad úspechu, pretože keď človek nepovažuje svoju prácu za prácu, ale je mu záľubou, automaticky bude viac-menej úspešný. V tomto smere som mal vlastne veľké šťastie, že som relatívne skoro pochopil, k čomu mám predpoklady a nehladal som sa potom v iných oblastiach.“

V ťažkých časoch, keď za vedeckú prácu istý čas nedostával plat a musel žiť v skromných podmienkach, bol nútený vyskúšať si aj iné zamestnania – bol napríklad masér či robotník na

stavbe. Dokonca ho volali aj do armády, do jednotiek na území vtedajšieho Československa. „Som však mierny človek, vojakom by som nikdy nemohol byť,“ priznáva s úsmevom prof. Sirotkin. „Nič však nelutujem, všetko, čo som si vyskúšal, boli pre mňa dobré skúsenosti, ktoré rozšírili moje možnosti a schopnosti k prežitiu.“

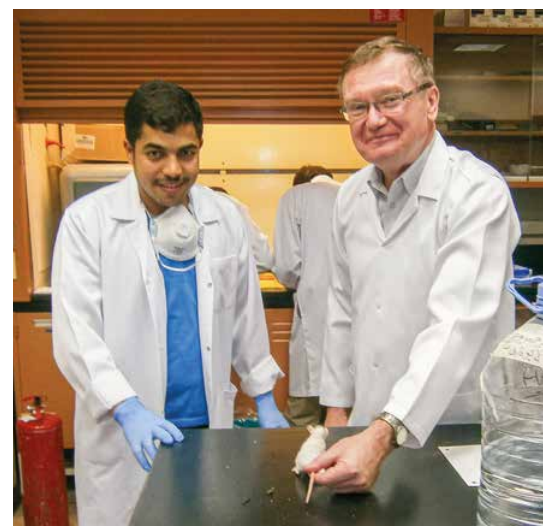
DOPREDU NÁS POSÚVAJÚ PROBLÉMY A NEŠTASTIA

Keď bol profesor Sirotkin mladý, vyznával myšlienku, že „každý môže aspoň trochu zlepšiť svet okolo seba“. Teraz, po prežitých rokoch a nadobudnutých skúsenostiach, stále viac verí menej romantickému, ale reálnejšiemu mottu „všetko je tak, ako má byť“.

„Považujem to za rozumné. Dobro a zlo sú veľmi relatívne, všetko je také alebo onaké podľa podmienok a uhla pohľadu. Čím viac človek niečo skúma, tým viac chápe obmedzenia svojich poznatkov a tým viac je opatrný v úsudkoch a hodnotení ľudí či situácií. Čím ďalej, tým menej sa snažím presadzovať svoju mienku a tým viac si vážim názor iných ľudí,“ prezrádza profesor svoju životnú filozofiu.

„Keď niečo existuje, podľa všetkého je dôvod k tomu, aby to existovalo. Urobí nás to šťastnými, silnými, múdrymi, alebo, naopak, nešťastnými a slabými. Ale aj negatívne zážitky a skúsenosti majú svoj význam, niekedy dokonca väčší ako pocity šťastia či radosti. Dopredu nás posúvajú problémy a nešťastia, stávame sa lepšími, silnejšími, odolnejšími. Ako sa hovorí, čo nás nezabije, to nás posilní.“

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko, archív A.S.

prof. Alexander V. Sirotkin

- Je nositeľom 12 národných a medzinárodných ocenení
- Je držiteľom Ceny za vedu a techniku za rok 2020 v kategórii „Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky“, udelenej ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Každoročne získava Cenu rektora UKF v Nitre za medzinárodne akceptovanú publikačnú činnosť
- Je najproduktívnejším vedeckým pracovníkom UKF - má najvyššie hodnoty: H-index vo WOS - 29 a H-index v Scopus - 30
- Je autorom najväčšieho počtu publikácií za obdobie 2015 - 2020 v databáze CCC na UKF
- Publikuje vo významných zahraničných indexovaných časopisoch s vysokým IF
- Má 271 indexovaných publikácií a 2431 indexovaných citácií
- Bol nositeľom viac ako 50 zahraničných výskumných a pobytových grantov, koordinátorom a riešiteľom 28 vedecko-výskumných projektov, koordinátorom 13 medzinárodných a národných projektov a spoluriešiteľom ďalších 15
- Má prvenstvo objavov v 17 oblastiach a ich praktického uplatnenia v 5 oblastiach výskumu, je autorom 6 zlepšovacích návrhov v oblasti metód biomedicínskeho výskumu
- Bol oponentom viac ako 200 publikácií, doktorandských, habilitačných prác a projektov
- Bol alebo je členom redakčných rád 7 medzinárodných časopisov

42. International
Academic Folk Groups
Festival

AKADEMICKÁ NITRA

Medzinárodný
akademický festival
folklórnych súborov

Z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

u. fond
na podporu
umenia

LAUREÁTMI AKADEMICKEJ NITRY SA STALI HORNÁD A AURORA BOREALIS

Ceny víťazom podujatia a štafetu ďalšiemu organizátorovi festivalu odovzdal prezident AN 2021 a prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF Miroslav Tvrdoň.

Medzinárodný akademický festival neprofesionálnych folklórnych súborov Akademická Nitra 2021 sa konal 5. – 8. júla 2021, pripravila ho UKF v Nitre spolu s ďalšími subjektmi po ročnej prestávke kvôli pandémie a po dlhých mesiacoch náročných príprav Organizačného štábu AN 2021.

Už 42. ročník festivalu bol súčasťou bohatého programu mestských slávností Nitra, milá Nitra. AN 2021, jej Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov festivalu patrilo Svätoplukovo námestie v posledný deň slávností - 5. júla od 17. h. Podujatiu prišlo nielen ideálne počasie ale aj divácka kulisa – zaplnené hľadisko búrlivým potleskom odmenilo dynamické vystúpenia folkloristov.

GENERÁLKA A PRIJATIE SÚBOROV

Oficiálnej časti festivalu predchádzala dvojhodinová generálka folklórnych súborov v areáli Študentského domova Zobor. Nadšenie a dobrá nálada sa preniesla o 14. h aj na Študentský domov Nitra, kde zástupcov účastníkov festivalu prijali a prihovoriť sa im predstavitelia nitrianskych univerzít, Mesta Nitra a Nitrianskeho samosprávneho kraja – rektor UKF v Nitre Libor Vozár, primátor mesta Nitra Marek Hattas, Silvia Detvayová, vedúca Odboru kultúry a športu Úradu NSK, a prorektor pre komunikáciu a prax SPU v Nitre Ivan Takáč. Všetkých zúčastnených privítala riaditeľka Organizačného úseku AN 2021 Jana Depešová, ktorá podujatie moderovala.

Súčasťou prijatia zástupcov folklórnych súborov bolo aj odovzdanie Diplomov za účasť na Akademickkej Nitre 2021 – spolu s upomienkovými darčekom od oboch univerzít, NSK a Mesta Nitra si ich

zástupcovia súborov prebrali z rúk prezidenta AN 2021 a prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF Miroslava Tvrdoňa.

ACADEMIA UNIVERSITAS NA NÁMESTÍ

Príjemne uvoľnená atmosféra sa z ŠD Nitra presunula aj na Svätoplukovo námestie, kde sa uskutočnil Galaprogram

rom Ondejkom. Svoje umenie tu divákovi predstavila časť folklórnych súborov – domáci Zobor, Gymnik a Technik z Bratislavy, Trnafčan z Trnavy a Poľana zo Zvolena, program obohatil aj domáci nesúťažný folklórny súbor Borinka. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu na festival do Nitre neprišli zástupcovia ani jedného zahraničného účastníka AN 2021 (Aurora Borealis z Ruska, Corvinus z Maďarska a Gaudeamus z Česka). Ocenenia a upomienkové predmety im organizátori zaslali.

TITUL LAUREÁTA DO KOŠÍC A PETROHRADU

V závere Galaprogramu prišlo trochu napätia v podobe vyhlasovania víťazov a ocenených. Ceny im odovzdával prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň. Podľa hodnotenia medzinárodnej odbornej poroty, ktorá počas mája a júna online hodnotila súbormi zaslané videonahrávky súťažných choreografií, si titul Laureáta v kategórii domácich súťažiacich odniesol folklórny súbor Hornád z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V kategórii zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov si svojím umením titul Laureáta vybojoval ruský súbor Au-

Academia Universitas. Moderátorom večera bol Dušan Musil, scenár a dramaturgiu robila riaditeľka Programovej rady AN 2021 Agáta Krausová, réžiu mala A. Krausová spolu s režisérom Slavomí-

rora Borealis z Herzenskej štátnej pedagogickej univerzity v Petrohrade. Obaja laureáti popri upomienkových predmetoch od zástupcov organizátorov a spoluorganizátorov získali aj typickú cenu

festivalu Akademická Nitra – ozembuch. Efektný výraz s hlavou čerta mu prepožičal jeho tvorca – umelec Róbert Žilík.

ĎALŠIE OCENENIA

Porotcovia účastníkom festivalu udelili aj ďalšie mimoriadne ceny. Folklórny súbor Borievka z Technickej univerzity v Košiciach si odniesol Cenu za funkčné využitie hudobných a tanečných prostriedkov v kontexte scénografie. Cena za vynikajúcu sólovú tanečnú a hudobnú interpretáciu zostala v Nitre zásluhou folklórneho súboru Ponitran z Univerzity Konštantína Filozofa. Ďalšou cenou – tentoraz za presvedčivé výtvarné a choreografické spracovanie tradičného materiálu – porota odmenila folklórny súbor Mladost z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Cenu za tanečnú interpretáciu si odniesol folklórny súbor Corvinus z Univerzity Corvinus v Budapešti. Nápaditú choreografiu s funkčným využívaním kompozičných princípov porota ocenila u folklórneho súboru Ekonóm z Ekonomickej univerzity v Bratislave, za túto choreografiu s názvom „Spod vysokej Poľany“ získala Cenu jej autorka – Lenka Šutorová-Konečná. Cenu sa rozhodla udeliť aj Folklórna únia na Slovensku – z rúk jej predsedu Štefana Zimu si ju prebral folklórny súbor Poľana z Technickej univerzity vo Zvolene za súťažný programový blok z Čierneho Balogu.

Mesto Zvolen a Technická univerzita by sa o rok mali stať organizátorom ďalšieho ročníka festivalu – tentoraz Akade-

mického Zvolena 2022. Z rúk prezidenta AN 2021 Miroslava Tvrdoňa si štafetu nitrianskeho festivalu v závere Galaprogramu prevzal Branislav Olah, prorektor pre vonkajšie vzťahy Technickej univerzity vo Zvolene.

poďakovať. Verím, že podobne náročné projekty dokážeme riešiť aj v budúcnosti," skonštatoval prezident AN 2021.

To, že nám korona skomplikovala život, bolo evidentné, preto bol veľmi rád, že sme ako organizátori našli východisko a festival sme preniesli do vir-

FESTIVAL POKRAČOVAL SÚŤAŽNÝMI VEČERMI A DOKUMENTOM

Piatym júlom a Galaprogramom na námestí sa Akademická Nitra 2021 neskončila, ale vlastne začala. V ďalších júlových dňoch nasledovali dva súťažné videovečery Vitae discipulus, zostavené okrem príhovorov aj zo súťažných choreografií folklórnych súborov, ktoré sa uskutočnili online (na www.akademickanitra.ukf.sk). Do konca júla sa rovnakým spôsobom zverejnil väčší dokument o priebehu AN 2021, ktorého súčasťou bol aj záznam z Galaprogramu, odovzdávania cien a štafety.

ENERGIA FOLKLÓRU V NITRE NECHÝBALA

Netradičný „live-online“ ročník Akademickú Nitru prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň rozhodol ako veľmi náročný - psychicky, fyzicky aj organizačne. „Príprava 42. ročníka trvala vlastne dva a pol roka. Ľudia sa na ňom naozaj narobili a týmto by som chcel všetkým členom Organizačného štábu úprimne

tuálneho priestoru. A tiež je veľmi rád, že pandemická situácia nám napokon umožnila urobiť zmeny, ktoré sa týkali Galaprogramu na námestí, kde sme publiku predstavili aspoň niektoré slovenské súbory. „Na tých mladých ľuďoch bolo vidno, že chcú tancovať, chcú niečo divákom odovzdať, jednoducho, že to

robia so srdcom, s láskou. Zo spätných väzieb som sa dozvedel, že sa vystúpenie ľuďom páčilo, malo krásu, energiu, dynamiku. Veľmi miľo ma prekvapilo pomerne veľa ľudí, ktorí sa prišli pozrieť na Galaprogram. Veľmi oceňujem aj fakt, že som tam videl známe tváre z oboch univerzít, našich zamestnan-

„Akademická Nitra je vždy festivalom plným radosti, spevu, tanca... Je to prirodzené, lebo je to oslava mladosti, oslava ľudových tradícií, piesní, tancov, krojov. Som preto veľmi rád, že sa nám tento rok podarilo udržať túto tradíciu aj

napriek komplikovanejšej situácii a energia folklórneho sviatku v Nitre nechýbala. Hoci virtuálna podoba takýmto festivalom príliš nepraje, som veľmi rád, že sa nám ako organizátorom podarilo pripraviť zmiešanú podobu festivalu so súťažnými večerami v online priestore a živým Galaprogramom na námestí. Pevne verím, že budúročný Akademický Zvolen sa uskutoční už v tradičnej podobe,“ povedal rektor UKF Libor Vozár.

ORGANIZÁCIA FESTIVALU

Nad AN 2021 prevzala záštitu prezidentka SR Zuzana Čaputová. Festival ako organizátori pripravili Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Fond na podporu umenia, ktorý festival podporil z verejných zdrojov. Spoluorganizátormi boli IOV, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, partnermi Divadlo Andreja Bagara v Nit-

cov, ktorí sa prišli zabaviť a povzbudiť účinkujúcich.“

Pre prezidenta festivalu bol tento ročník AN 2021 veľmi dobrou skúsenosťou – ľudsky i manažérsky. Všetci, ktorí boli zapojení do organizácie podujatia, sa snažili a dali si záležať na práci. „Vždy môže nastať situácia, ktorá nás prekvapí a ktorú bude treba riešiť tak, aby sme

stanovený cieľ dosiahli. Tento rok sme si to vyskúšali,“ dodal Miroslav Tvrdoň.

Rektor UKF v Nitre Libor Vozár je rovnako veľmi rád, že sa tento ročník festivalu uskutočnil a že sme ho ako organizátor s podporou a pomocou ostatných organizátorov, spoluorganizátorov, partnerov, sponzorov a mediálnych partnerov pripravili na úrovni.

re, Krajské osvetové stredisko v Nitre a Západoslovenské folklórne združenie, sponzorsky festival podporili spoločnosti Tekmar Slovensko a Arriva Nitra. Mediálne partnerstvo festivalu poskytli OC Mlyny, TIC Nitra, MY Nitrianske noviny, Poľnohospodár, Náš čas, Občas nečas, Mediálne centrum FF UKF, Rádio Plus, TV Nitrička, Nitriansky Hlásnik, Nitra24, NitraDeň.sk, Nitalive, mojaNitra.sk.

42. ROČNÍKA FESTIVALU SA ZÚČASTNILI TIETO VYSOKOŠKOLSKÉ FOLKLÓRNE SÚBORY:

Aurora Borealis (Herzenská štátna pedagogická univerzita v Petrohrade, Rusko), **Borievka** (Technická univerzita v Košiciach), **Corvinus** (Univerzita Corvinus v Budapešti, Maďarsko), **Čebrať** (Katolícka univerzita v Ružomberku), **Ekonom**

(Ekonomická univerzita v Bratislave), **Gaudeamus** (Vysoká škola ekonomická v Prahe, Česko), **Gymnik** (Univerzita Komenského v Bratislave), **Hornád** (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach), **Mladost** (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), **Polana** (Technická univerzita vo Zvolene), **Ponitran** (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), **Stavbár** (Žilinská univerzita v Žiline), **Technik** (Slovenská technická univerzita v Bratislave), **Torysa** (Prešovská univerzita v Prešove), **Trnafačan** (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave) a **Zobor** (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre).

Súbormi zaslané súťažné choreografie vo forme videozáznamov online hodnotila 7-členná medzinárodná odborná porota:

Mgr. Katarína Babčáková, PhD., (Národné osvetové centrum Bratislava), Mgr. art. Dana Dinková (Balet Štátnej opery Banská Bystrica), Mgr. art. Martin Fratrič (Súkromné konzervatórium Nitra), prof.

Mgr. Dorota Gremlicová PhD., (Akadémie múzických umení Praha), Mgr. art. Péter Lévai, PhD., (Univerzita tanečného umenia Budapešť), Mgr. Alžbeta Lukáčová, PhD., (Štátna opera Banská Bystrica) a Mgr. art. Mgr. Barbora Morongová, PhD., (Ministerstvo kultúry SR).

Hodnotiteľmi boli: Mgr. Jana Ambrozová, PhD., (Katedra etnológie a folkloristiky FF UKF Nitra) a Mgr. Joseph Grim Feinberg, PhD., (Sociologický ústav SAV Bratislava a Filozofický ústav AV ČR Praha).

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

Z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

u. fond
na podporu
umenia

FESTIVAL VYHRALI S CHOREOGRAFIU OSTROV

Laureátom Medzinárodného akademického festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademická Nitra 2021 sa zo slovenských účastníkov stal folklórny súbor Hornád z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Cenu si na festivalovom pódii z rúk prezidenta AN 2021 a prorektora UKF v Nitre Miroslava Tvrdoňa prevzal Patrik Seliga, člen FS Hornád a študent 1. ročníka FF UPJŠ Košice.

„Naše pocity sú úžasné. Trochu sme to aj očakávali. Myslím si, že každý išiel do tejto súťaže s tým, že chce podať najlepší výkon, ukázať to, čo vie najlepšie,“ povedal nám Patrik krátko po vyhlásení výsledkov.

Netajil sa radosťou zo zisku prestížneho titulu, ktorý je pre FS Hornád v histórii festivalu AN už štvrtým v poradí – laureátom sa tento súbor stal aj počas Akademického Nitry v rokoch 2012, 2014 a 2016. A v rokoch 2015 a 2019 dokonca získal titul laureáta aj v súťaži Akademický Zvolen. V čom vidí Patrik mimoriadnu úspešnosť ich súboru?

„Vyzdvihol by som v tejto súvislosti najmä prácu nášho vedenia –

univerzity i súboru, ktoré do toho dajú polovicu svojho života, ak nie viac. Veľmi sa nám venujú, pracujú s nami, robíme so záznamami aj s autentickými ľuďmi, ktorí zažili staré časy a tancovali tieto choreografie a tance. Veľmi nás to všetkých baví, dávame do toho lásku, srdce a v tomto, myslím si, je dôvod nášho úspechu,“ skonštatoval Patrik.

FS Hornád súťažil v Nitre s choreografiou Ostrov z autorskej dielne umeleckého vedúceho súboru Štefana Šteca. Hudobné spracovanie mali na starosti Dominik Maniak a Martin Halčin. Choreografia inscenuje tanečnú príležitosť počas dožinkových slávností v obci Ostrov v južnom Zemplíne v období po 2. svetovej vojne. Folklórny materiál k spracovaniu choreografie bol čerpaný z výskumov tradičnej ľudovej tanečnej i hudobnej kultúry obyvateľov tejto obce z 80. rokov minulého storočia. „Choreografia Ostrov pochádza z celovečerného tanečného muzikálu Veci, čo sa dejú. Autorom, dramaturgom i režisérom je Štefan Štec,“ dodal Patrik Seliga.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: JČ

Na snímke zástupcovia
FS Hornád – študenti Patrik
Seliga a Alexandra Ľasková
s diplomom a ozembuchom.

REKTOR VYMENOVAL NOVÝCH DOCENTOV A DOCENTKY

Rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., vymenoval piatich nových docentov, ktorí uskutočnili habilitačné prednášky a obhájili habilitačné práce pred Vedeckými radami Fakulty prírodných vied a Filozofickej fakulty. Odovzdanie dekrétov o udelení vedecko-pedagogického titulu docent sa uskutočnilo 9. júna 2021 za účasti prof. RNDr. Františka Petroviča, PhD., dekana Fakulty prírodných vied, doc. PhDr. Jarmily Maximovej, PhD., dekanke Filozofickej fakulty, prof. RNDr. Márie Bauerovej, PhD., prorektorky pre vedeckovýskumnú činnosť, a doc. PaedDr. Miroslava Tvrdoňa, PhD., prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci, ktorý bol moderátorom slávnostného aktu. Za docentov boli menovaní:

- **RNDr. Michal Baláž, PhD.**, Katedra biológie a ekológie Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania ochrana a využívanie krajiny

- **RNDr. Patrik Mészáros, PhD.**, Katedra botaniky a genetiky FPV UKF v Nitre, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania biológia
- **Mgr. Katarína Gabašová, PhD.**, Katedra kulturológie FF UKF v Nitre, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania kulturológia

- **PaedDr. Oľga Wrede, PhD.**, Katedra germanistiky FF UKF v Nitre, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania prekladateľstvo a tlmočníctvo
- **PhDr. Jitka Rožňová, PhD.**, Katedra žurnalistiky FF UKF v Nitre, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania masmediálne štúdiá.

Ing. Gabriela Sarovová,
R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú
činnosť, foto: Lubo Balko

CENA ONDREJA ŠTEFANKA PRE PROF. JAROSLAVA ČUKANA

Pred časom sme priniesli správu o udelení Ceny Ondreja Štefanka za rok 2020 prof. PhDr. Jaroslavovi Čukanovi, CSc. Kvôli pandemickým obmedzeniam v cestovaní bolo oficiálne odovzdávanie ceny v roku 2020 zrušené. Aj preto sme 8. júla 2021 na pôde Filozofickej fakulty UKF v Nitre privítali hostí z radov zahraničných Slovákov – členov poroty Ceny Ondreja Štefanka, ktorí nás pocítili návštevou, aby ocenenie laureátovi dodatočne odovzdali. Prof. Čukan si ho prebral z rúk podpredsedu Svetového združenia Slovákov v zahraničí a prvého podpredsedu Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku Mgr. Pavla Hlásznika a doc. PhDr. Michala Babiaka, Mr., z Filozofickej fakulty UK v Bratislave, známeho dolnozemského estetika a teatrologa. Doc. Babiak zároveň predniesol slávnostné laudácio. Podujatie príhovormi a gratuláciami obohatili aj prorektor UKF v Nitre doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD., a de-

kanka Filozofickej fakulty UKF v Nitre doc. PhDr. Jarmila Maximová, PhD.

Cena bola prof. Čukanovi udelená za príspevok k rozvoju a propagácii slovenskej literatúry tvorenej v slovenskom zahraničnom svete. Jaroslav Čukan sa už takmer 30 rokov venuje výskumu tradičnej aj súčasnej kultúry Slovákov žijúcich v Maďarsku, Srbsku, Rumunsku a Chorvátsku. Medzi jeho najvýznamnejšie diela (v spoluautorstve s kolegami z Katedry manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre) patria teritoriálne knižné publikácie Kultúrny potenciál Slovákov v Chorvátsku (2016), Kultúrny potenciál Slovákov v Banáte (2018), Kultúrny potenciál Slovákov v Srijeme (2018), Kultúrny potenciál Slovákov v Bácske (2018), Kultúrny potenciál Slovákov v Rumunsku (2019) a monografie obcí Erdevík (2005), Borumlak a Varzaľ (2006), Butín (2008), Pivnica (2010), Boľovce (2011), Silbaš (2012), Soľany (2014) a Vojlovica (2015). Cena Ondreja Štefanka sa udeľuje od roku 2009 na pamiatku

literáta a významného lídra slovenskej Dolnej zeme. Cenu udeľuje Kultúrna a vedecká spoločnosť Ivana Krasku so sídlom v Nadlaku v spolupráci so Svetovým združením Slovákov v zahraničí, ktoré združuje 101 najvýznamnejších krajských spolkov a inštitúcií z 24 štátov sveta. Je všeobecne považovaná za najvyššie ocenenie vedecko-výskumných a publikačných aktivít v prostredí zahraničných Slovákov.

Mgr. Ján Válek, FF – interný doktorand na KMK, foto: PhDr. Roman Zima, PhD.

ZASADALA VEDECKÁ RADA UKF

Obsahom programu Vedeckej rady boli okrem iného inauguračné konanie doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., v odbore história aj Správa o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2020.

Zasadnutie Vedeckej rady UKF v Nitre sa konalo 17. júna 2021, viedol ho predseda VR - rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. Obsahom programu Vedeckej rady boli inauguračné konanie doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., v odbore história, Správa o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2020, Smernica – posudzovanie študijných

ti - cyrilo-metodské kultúrne dedičstvo; politické režimy na Slovensku, pôsobenie maďarskej menšiny, činnosť politických elít; regionálne dejiny v 20. storočí. Vedecká rada UKF v Nitre schválila návrh na vymenovanie doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania história.

programov a posudzovanie spôsobilosti habilitačných konaní a inauguračných konaní na UKF v Nitre a návrh úpravy kritérií habilitačného konania a inauguračného konania v odboroch pedagogická, poradenská a školská psychológia a sociálna práca na FSVaZ UKF v Nitre.

V rámci inauguračného konania doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., na úvod vystúpila doc. PhDr. Jarmila Maximová, PhD., dekanka Filozofickej fakulty, a informovala Vedeckú radu UKF o priebehu inauguračného konania vo Vedeckej rade FF. Následne doc. PhDr. Hetényi, PhD., v prezentácii predstavil vlastný prínos a prínos vedeckej školy k rozvoju odboru história. Oboznámil prítomných s najdôležitejšími výsledkami vo výskume a vzdelávaní so zameraním na tri oblas-

S prezentáciou vystúpila prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD. Uviedla, že „Správa o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2020 si kladie za cieľ uskutočniť analýzu výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti univerzity po kvalitatívnej i kvantitatívnej stránke“. Oboznámila členov VR UKF s najdôležitejšími výsledkami dosiahnutými v hodnotenom období, najmä v projektovej a publikačnej činnosti, a s najvýznamnejšími výstupmi umeleckej činnosti. Vyzdvihla autorov s najvyšším počtom indexovaných publikácií za ostatných 5 rokov, ako aj s najvyšším H-indexom WoS a Scopus. Pozitívne hodnotila zlepšenie pozície UKF v medzinárodných rankingoch Webometrics

a Unirank a udelenie najvýznamnejších ocenení pracovníkom univerzity.

Smernicu – posudzovanie študijných programov a posudzovanie spôsobilosti habilitačných konaní a inauguračných konaní na UKF v Nitre uviedla prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Oboznámila prítomných so štruktúrou a článkami smernice, ktorá je základným dokumentom pre procesy posudzovania študijných programov a habilitačných a inauguračných konaní fakúlt pri rešpektovaní štandardov Slovenskej akreditačnej agentúry. Zároveň prezentovala harmonogram predkladania žiadostí Rade kvality UKF. Vedecká rada UKF v Nitre prerokovala predmetnú Smernicu a odporučila rektorovi po schválení v Akademickom senáte UKF v Nitre smernicu vydať.

Na základe návrhu predsedu Vedeckej rady Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD., predložil predseda VR UKF na schválenie návrh úpravy Kritérií habilitačného konania a inauguračného konania v odboroch pedagogická, poradenská a školská psychológia a sociálna práca. Vedecká rada UKF v Nitre schválila úpravu spomínaných kritérií na FSVaZ UKF v Nitre.

Ing. Gabriela Sarovová,
R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť, foto: Lubo Balko

ZAÚJÍMAVÉ PUTOVANIE PO CYRILLO-METODSKEJ CESTE

V Dražovciach 3. júla 2021 odštartovali pútnici i priatelia histórie svoje putovanie po časti len nedávno certifikovanej Cyrillo-metodskej cesty – kultúrnej cesty Rady Európy. Putovanie, ktoré sa konalo už po piatykrát v rámci mestských osláv „Nitra, milá Nitra“ (3. – 5. júla 2021), prebiehalo z Dražoviec cez kláštor sv. Hypolita pod Zoborom až k súsošiu sv. Cyrila a Metoda na nitrianskom hradnom kopci. Na začiatku cesty bolo ešte stretnutie putujúcich pri Kostole sv. Michala Archanjela nad mestskou časťou Dražovce.

Stretnutie sa okrem iného konalo aj v duchu 140. výročia ďakovnej púte Slovanov do Ríma (25. júna – 5. júla 1881), ktorej sa zúčastnili i Slováci. Túto púť uskutočnili slovanské národy obývajúc priestor na severe od Čiech a Poľska po Bosnu a Bulharsko na juhu, a to z vďaky pápežovi Levovi XIII. (1878 – 1903) za vydanie encykliky Grande munus z roku 1880. Danou encyklikou pápež vyzdvihol misijné a apoštolské zásluhy sv. Cyrila a Metoda a stanovil ich sviatok v celej katolíckej cirkvi na 5. júla.

Výklady k ďakovnej púti Slovanov, histórii samotného Kostola sv. Michala Archanjela v Dražovciach i k úspešnej participácii Univerzity Konštantína Filozofa na certifikačnom procese Cyrillo-metodskej cesty v Rade Európy predniesli doc. Martin Hetényi a prof. Peter Ivanič

z Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda na Filozofickej fakulte UKF.

Začiatku putovania sa zúčastnilo do 60 pútnikov a priateľov histórie, z ktorých najstaršia členka mala 87 rokov

a najmladší účastník iba 8 mesiacov. Podujatie zážitkovou formou sprostredkovalo históriu Cyrillo-metodskej misie a Nitrianska laickej verejnosti.

Mgr. Martin Husár, PhD.,
FF – Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda,
foto: prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
FF – Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda

UDALOSTI

PAMÄTNÝ LIST PRE REKTORA UKF LIBORA VOZÁRA

V Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre sa 2. júla 2021 uskutočnila prezentačná tlačová konferencia k certifikácii Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda na kultúrnu cestu Rady Európy. Predseda Združenia Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda a zároveň zástupca hejtmana Zlínskeho kraja Lubomír Traub odpovedal zástupcom slovenských samosprávnych krajov, Mesta Nitra, Nitrianskeho biskupstva a rektorovi Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Liborovi Vozárovi, ktorého

zastupoval prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF Miroslav Tvrdoň, pamätný list ako poďakovanie za doterajšiu spoluprácu, ktorá viedla k získaniu významného európskeho certifikátu. Na podujatí vystúpil aj splnomocnený a mimoriadny veľvyslanec Bulharskej republiky na Slovensku Vasil Petkov.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre úzko spolupracuje so Združením Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda od jeho vzniku a v roku 2015 sa stala riadnym členom ako jediná univerzitná inštitúcia.

Prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
FF – Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda,
foto: archív M. Tvrdoňa

PROFESOR ONDREJ ŠEDIVÝ ZÍSKAL ČESTNÝ TITUL DOCTOR HONORIS CAUSA

**Našej alma mater venoval celých 55 rokov,
naplnených intenzívnou prácou, záujmom
o akademické prostredie, vedeckovýskumné dianie
a pedagogické pôsobenie na generácie študentov.**

Na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Vysokej školy DTI, ktoré sa konalo 24. júna 2021 v Dubnici nad Váhom, významnému dlhoročnému členovi našej akademickej obce, prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc., udelili čestný titul „doctor honoris causa“. Získal ho za významnú celoživotnú vedeckovýskumnú a pedagogickú činnosť, ako aj za výchovu generácií učiteľov matematiky.

Pracovný život prof. RNDr. Ondreja Šedivého, CSc., bol nerozlučne spätý s našou alma mater od roku 1960. Venoval jej plných 55 rokov, ktoré boli naplnené intenzívnou prácou, skutočným záujmom o akademické prostredie, vedeckovýskumné dianie a pedagogické pôsobenie na generácie študentov.

Pán profesor pôsobil na viacerých riadiacich postoch. Bol viackrát vedúcim Katedry matematiky (1977 – 1988, 1996 – 1999, 2002 – 2012), prodekanom (1970 – 1988), dekanom Pedagogickej fakulty v Nitre (1988 – 1989) a dekanom Fakulty prírodných vied UKF v Nitre (1992 – 2002), významným členom akademických senátov a taktiež aj podpredsedom Správnej rady UKF.

Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti sa venoval algebraickej geometrii a teórii vyučovania matematiky. Práve teórii vyučovania matematiky zasvätil podstatnú časť svojej vedeckej kariéry. Dlhé roky bol garantom študijného programu učiteľstva matematiky v kombinácii, doktorandského štúdia teórie vyučovania matematiky, ako aj habilitačného a inauguračného konania v odbore teória vyučovania matematiky. V tejto pozícii viedol vyše 100 diplomantov, vyškolil 13 vedeckých aspirantov (CSc.), 22 doktorandov (PhD.), napísal 105 oponentských posudkov na dizertačné, habilitačné a inauguračné práce, predsedal 30 habilitačným komisiám a 10 inauguračným komisiám, bol členom 10 habilitačných a 9 inauguračných komisií a členom viac ako 60 komisií pre obhajoby dizertačných prác a 90 komisií pre obhajobu rigorózných prác.

Publikačná činnosť prof. RNDr. Ondreja Šedivého, CSc., je rozsiahla a príkladná v mnohých smeroch: 6 monografií, 9 vysokoškolských učebníc, 43 vysokoškolských učebných textov, 64 učebníc pre základné školy, 22 učebníc pre stredné školy, 19 odborných a iných knižných publikácií, 11 metodických príručiek a viac ako 250 vedeckých konferenčných a iných príspevkov.

Obetavosť, taká príznačná pre pána profesora, zanietenosť pre dobrú vec a osobný vklad k rozvoju vedy a vzdelania generácií budúcich učiteľov matematiky, boli právom ocenené viacerými poctami,

medailami a vyznamenaniami, medzi ktoré patria Veľká medaila sv. Gorazda (najvyššie rezortné ocenenie udelené ministrom školstva), Zlatá medaila FMFI UK, Zlatá medaila Pedagogickej fakulty v Nitre, Zlatá medaila UKF v Nitre, Zaslúžilý člen JČSME, Medaila J. A. Komenského, ako aj Cena Petra Pavla Bartoša, Cena mesta Nitra (za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého mena Nitry doma i v zahraničí) a mnohé ďalšie.

Dr. h. c. prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc., je osobnosťou, ktorá vždy doká-

že povzbudiť a inšpirovať. Všetci, čo ho poznáme, vieme, že máme pred sebou človeka milujúceho svoje povolanie, spravodlivého, dobroprajného a nápomocného vo všetkých situáciách.

V mene celej akademickej obce našej univerzity mu srdečne blahozeláme k udeleniu čestného titulu, želáme hlavne pevné zdravie a mnoho síl do ďalšej tvorivej činnosti.

RNDr. Dušan Vallo, PhD.,
prodekan pre vzdelávaciu činnosť FPV,
foto: archív Vysokej školy DTI

UNIVERZITA SÚČASŤOU ÚSPEŠNEJ CERTIFIKÁCIE RADOU EURÓPY

Popri historickom kultúrnom dedičstve a kultúrnom turizme sú dôležitou súčasťou rozvoja činnosti Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda aj výskum, vzdelávanie a výmena študentov. Tieto činnosti zabezpečuje hlavne Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a Bulharská akadémia vied.

Viac ako osemročná participácia na aktivitách Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda (<https://www.cyril-methodius.cz/>) viedla k jej úspešnej certifikácii Radou Európy. Dňa 20. mája 2021 túto pozitívnu správu oznámil priamo riaditeľ Inštitútu kultúrnych ciest so sídlom v Luxemburgu Stefano Dominioni.

Prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD., ako predseda vedeckého výboru združenia a RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., ako jeho členka absolvovali trojhodinovú obhajobu práce vedeckého výboru počas certifikačného procesu. Naša univerzita je jedinou univerzitou, ktorá je riadnou členkou združenia od roku 2015. Ďakujeme vedeniu univerzity za podporu našich aktivít a dúfame, že aj naďalej budeme môcť spolupracovať na rozvoji tohto zmysluplného projektu.

V konkurencii tohtoročných 13 kandidátov sa tak Európska kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda zaradila do európskeho zoznamu popri známej Svätobjakubskej

ceste. Novocertifikovaná kultúrna cesta Rady Európy je venovaná odkazu sv. Cyrila a Metoda a ich priamych učeníkov. Pokračovateľkou ich dedičstva je aj naša alma mater, ktorá nesie meno Konštantína Filozofa (sv. Cyrila). Okrem historického kultúrneho dedičstva a kultúrneho turizmu sú dôležitou súčasťou ďalšieho rozvoja činnosti Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda aj výskum, vzdelávanie a výmena študentov medzi zapojenými krajinami. Tieto činnosti zabezpečuje predovšetkým UKF v Nitre a Bulharská akadémia vied.

Príspevok našej univerzity k aktivitám Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda je viacrozmerový. Ťažiskovo ho zabezpečuje Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda FF (prof. Ivanič, doc. Hetényi, Mgr. Husár - výskumná činnosť, publikačná činnosť, vzdelávanie, konferencia Cyrilo-metodská tradícia ako spájajúci fenomén, Cyrilo-metodské putovanie, PR v médiách,

bližšie na <https://www.ukm.ff.ukf.sk/>). Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV (doc. Krogmann, dr. Kramáreková, dr. Nemčíková, dr. Oremusová, dr. Petrikovičová) prispieva najmä publikačne v oblasti religiózneho turizmu, vzdelávaním, participáciou na putovaniach a implementáciou odkazu sv. Cyrila a Metoda do regionálneho rozvoja.

Synergicky tieto aktivity spája a o ďalšie dimenzie rozširuje spolupráca s Biskupstvom Nitra a aj projekt HORIZON 2020 – SPOT, na ktorom sa podieľajú Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda – prof. Ivanič, Katedra geografie

a regionálneho rozvoja – doc. Krogmann, dr. Kramáreková, dr. Petrikovičová a Katedra ekológie a environmentalistiky – prof. Petrovič, Mgr. Grežo.

Prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
FF - Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda,
RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., FPV - Katedra geografie a regionálneho rozvoja

AKTIVITY NAŠICH PRACOVÍSK

PREDNÁŠKA O VÝVINOVÝCH PORUCHÁCH UČENIA

Vo virtuálnom priestore sa koncom mája 2021 konala online prednáška Dr. Tsafi Timor pôsobiacej na The Kibbutzim College of Education v Tel Avive (Izrael), ktorú zorganizovala doc. PhDr. Jana Hartánská, PhD., z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF pre študentov učiteľských študijných programov magisterského stupňa i pre ostatných záujemcov o túto problematiku.

Prednáška bola zameraná na kompetentný profesionálno-metodický prístup učiteľa anglického jazyka k

žiakom s vývinovými poruchami učenia. S týmto fenoménom sa mladý začínajúci pedagóg zvyčajne stretne až počas pedagogickej praxe na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania, pričom musí čeliť niekoľkým výzvam, ktoré je možné zhrnúť do nasledujúcich otázok: Aké sú prejavy dyslexie, dysgrafie a dysortografie? Ako akceptovať jednotlivé vývinové poruchy? Ako týchto žiakov rozpoznať, pochopiť a správne motivovať? Ako podporiť ich osobnosť a kreativitu? Ako ich viesť k tomu, aby sa radi učili cudzí jazyk a úspešne plnili požiadavky, ktoré sú na

nich kladené? Aké metodické postupy je vhodné použiť? Odpovede na tieto a ďalšie otázky počas prednášky poskytl a o svoje skúsenosti sa podelila zanietená pedagogička, metodička a psychologička z Izraela, ktorá sa touto problematikou dlhodobo zaoberá. Stominútová online prednáška bola pútavá a atraktívna svojím obsahom a prístupom prednášajúcej k téme, ale najmä demonštráciou praktických a užitočných aktivít, ktoré je možné okamžite aplikovať do pedagogickej praxe. V diskusii to potvrdili ako samotní študenti, tak aj prítomné skúsené učiteľky zo základných škôl.

Doc. PhDr. Jana Hartánská, PhD.,
Mgr. Ivana Horváthová, PhD.,
FF – Katedra anglistiky
a amerikanistiky

SPOLUPRÁCA S NITRIANSKYM BISKUPSTVOM POKRAČUJE

Riešiteľský kolektív projektu Horizon 2020 – SPOT (Social and innovative Platform On cultural Tourism and its potential towards deepening Europeanisation) sa stretol s nitrianskym sídelným biskupom prof. ThDr. Viliamom Judákom, PhD. Návšteva bola spojená s odovzdaním výťažkov monografie Religiózný cestovný ruch v Nitrianskej diecéze. Publikácia vznikla ako spoločné dielo troch autorov z Katedry geografie a regionálneho rozvoja FPV (Krogmann, Kramáreková, Petrikovičová, 2020).

V spoločnej diskusii sa otvorili možnosti ďalšej spolupráce biskupstva a univerzity: rozšírenie publikácie s cieľom vytvoriť dielo obsahovo i graficky reprezentatívnejšie a spoločné pokračovanie v aktivitách medzinárodnej Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda s cieľom zachovať živý cyrilo-metodský odkaz a podpo-

riť dialóg medzi ľuďmi rozličných kultúr a vierovyznaní. Práve kultúrne (aj pút-

nické) trasy predstavujú v súčasnosti atraktívny fenomén, ktorý je objektom štúdia aj projektu SPOT.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.,
FPV – Katedra geografie
a regionálneho rozvoja,

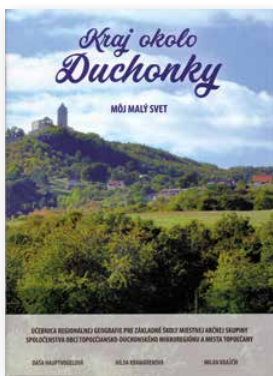
foto: Mgr. Jozef Plutinský, tajomník
diecézneho biskupa – ceremoniár

Stretnutia sa zúčastnili (zľava) prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
doc. RNDr. Alfred Krogmann, PhD., RNDr. Lucia Petrikovičová, PhD.,
RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., prof. ThDr. Viliam Judák, PhD.,
a prof. RNDr. František Petrovič, PhD.

ÚSPECH

UČEBNICOU USPELI V SÚŤAŽI V KATEGÓRII KNIHY O KRAJI

Absolventi Katedry geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF v Nitre PaedDr. Daša Hauptvogelová a RNDr. Milan Krajčík (absolventi magisterského štúdia učiteľstva akademických predmetov i rigorózných skúšok na Katedre geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF v Nitre z rokov 2021 a 2015) v spoluautorstve s RNDr. Hildou Kramárekovou, PhD.,

získali významné ocenenie. Publikácia týchto autorov „Kraj okolo Duchonky – môj malý svet“ v rámci súťaže Najkrajšia kniha a propagačný materiál o Slovensku za rok 2020 získala 3. miesto v kategórii Knihy o kraji.

Autori vytvorili originálnu učebnicu regionálnej geografie pre základné školy Miestnej akčnej skupiny Spoločenstva obcí topoľčiansko-duchonského mikroregiónu (MAS SOTDUM) a mesta Topoľčany, určenú pre vyučovanie geografie miestnej krajiny, resp. pre regionálnu výchovu, ktorá nájde svoje uplatnenie aj na stredných školách. Profesionálne, na vysokej úrovni spracované dielo, predstavuje prírodu, históriu, obyvateľstvo, sídla, hospodárstvo, životné prostredie a regionálny rozvoj obcí i mesta. Pozornosť je venovaná aj krátkemu príbehu geografie a uplatneniu geografov v praxi. Netradičnou súčasťou učebnice je prehľad lokálnych informačných zdrojov

a tipy na spoznávanie územia aktívnym spôsobom. Učebnica, na vzniku ktorej sa významnou mierou podieľalo aj miestne spoločenstvo obcí MAS SOTDUM, umožňuje plynulé prepájanie rôznych aktivít na hodinách geografie i vlastivedy, s využitím prierezových tém a medzipredmetových vzťahov.

Úspechom bolo aj získanie odporúčacej doložky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v roku 2019 a zaradenie učebnice do národného registra didaktických prostriedkov.

Na úspechy svojich absolventov je patrične hrdá aj katedra, ktorá všetkých svojich študentov aj na takúto profesionálnu a životnú skúsenosť pripravuje, v tomto prípade ťažiskovo v rámci predmetov Mikrogeografia a Didaktika geografie.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.,
FPV - Katedra geografie
a regionálneho rozvoja

PUBLIKÁCIE PRACOVNÍKOV FPV V PRESTÍŽNOM ČASOPISE

**V spoluautorstve s ďalšími vedcami z iných
pracovníkov publikovali naši kolegovia v Scientific
Reports vedecké štúdie na zaujímavé témy.**

Časopis Scientific Reports publikuje originálny výskum zo všetkých oblastí prírodných vied, medicíny a techniky. Za rok 2020 je šiestym najcitovanejším časopisom na svete s viac ako 540 000 citáciami. V tomto prestížnom časopise mali svoje príspevky zverejnené aj pracovníci Fakulty prírodných vied UKF v Nitre. Vlni tu ako spoluautor dvakrát publikoval prof. h. c. prof. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc., z Katedry zoológie a antropológie FPV UKF, tento rok tu po jednom článku ako spoluautori publikovali aj prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD., a doc. RNDr. Peter Boleček, PhD., obaja z Katedry botaniky a genetiky FPV UKF, a doc. PaedDr. Janka Medová, PhD., z Katedry matematiky FPV UKF v Nitre. Články spomínaných autorov sú zverejnené na: <https://bit.ly/3zK8ee>

SUPERSTIMULÁCIA A TEPELNÝ STRES

Prof. Jozef Laurinčík v časopise ako spoluautor publikoval dva príspevky. K prvému s názvom Plazmatické extracelulárne miRNA vezikúl ako potenciálne biomarkery superstimulačnej reakcie u hovädzieho dobytky prof. Laurinčík uviedol: Superstimulácia hovädzieho dobytky sa používa na stimuláciu rastu a ovulácie viacerých ovariálnych folikulov na získanie vysokého počtu životaschopných embryí od elitných darcovských kráv. Schopnosť predpovedať superstimulačnú reakciu by bola prospešným nástrojom v asistovanej reprodukcií. Tu sme pomocou technológie malého RNAseq profilovali expresiu extracelulárnej mikroRNA (EV-miRNA) vezikúl v krvnej plazme jalovic, ktoré vykazovali rôzne reakcie na superstimuláciu. Analýza dráhy ukázala, že cirkadiánný rytmus a signálne dráhy (vrátane Hippo, PI3K-Akt, Wnt,

estrogénu a oxytocínu) patrili medzi najdôležitejšie dráhy obohatené o gény zamerané na dysregulované miRNA u jalovic. Záverom možno povedať, že jalovice s odlišnými odozvami vaječníkov vykazovali rozdielnú expresiu plazmatických EV-miRNA, ktoré sa môžu použiť ako potenciálny biomarker na predikciu individuálnej odpovede zvierata na superstimuláciu.

Druhá štúdia prof. Laurinčíka v spoluautorstve s ďalšími vedcami má názov Extracelulárne vezikuly prenášajú ochranné správy proti tepelnému stresu v bunkách hovädzej granulózy. Zvýšená letná teplota je príčinou stresu u dojníc a hovädzieho dobytky, čo negatívne ovplyvňuje rôzne reprodukčné funkcie. Za normálnych fyziologických podmienok folikulárne bunky navzájom komunikujú, aby udržali homeostázu folikulárneho mikroprostredia, ktoré nesie uvoľnenie vývojovo kompetentného oocyta. Rovnako, keď sú folikulárne bunky vystavené rôznym environmentálnym a metabolickým stresom, komunikujú uvoľňovaním stresových signálov a prispôbujú svoj metabolizmus stresujúcemu prostrediu. Heat shock proteíny (HSP) patria medzi stresové signály uvoľňované bunkami prostredníctvom extracelulárnych vezikúl (EV) po vystavení buniek tepelnému stresu (HS). Uvádza sa, že HSP70 sa uvoľňuje z buniek vystavených teplu a uvoľňovanie proteínu nebolo možné blokať farmakologickou inhibíciou bežných sekrečných dráh 33. Podobne boli HSP90 a GRP78 detegované aj v extracelulárnom priestore uvoľňovanom prostredníctvom EV. Bunky granulózy vystavené účinkom uvoľňovania oxidačného stresu obohatené o transkripčný faktor NRF2 a jeho následné antioxidanty, CAT a TXN1 vykazovali zníženú životaschopnosť. Je zaujímavé, že v tej istej štúdii sa ukázalo, že EV primova-

né oxidačným stresom, môžu zachrániť bunky pod oxidačným stresom a zlepšiť ich životaschopnosť.

Obe práce boli podporené projektmi „EXCELLENCE in molecular aspects of the early development of vertebrates“, CZ.02.1.01 / 0.0 / 0.0 / 15_003 / 0000460 z Operačného programu Výskum, vývoj a vzdelávanie, a Dánskou radou pre nezávislý výskum / Natural Sciences (FNU) 8021-00048B, a bol spolufinancovaný z projektov VEGA 1/0001/19, 1/0167/20 a FVMS-IPR-02.

MIKROORGANIZMY VERZUS HERBICÍDY

Prof. Radoslav Omelka a doc. Janka Medová sú spolu s ďalšími vedeckými pracovníkmi spoluautormi práce Zmeny v pôdnom mikrobiálnom spoločenstve a aktivite spôsobené aplikáciou dimethachlóru a linurónu.

Štúdia sa venuje téme udržania zdravia a úrodnosti pôdy, pre ktorú sú nevyhnutné pôdne mikroorganizmy a ich aktivita. Ako autori uviedli, mikroorganizmy môžu byť negatívne ovplyvnené aplikáciou herbicídov. Aj keď sú účinky herbicídov na mikroorganizmy široko študované, o chlóracetamidovom herbicide dimethachlóre chýbajú informácie. Dimethachlór a dobre známy linurón boli aplikované do pôdy a počas 112 dní sa hodnotili ich účinky na mikroorganizmy. Dimethachlór a linurón boli aplikované v dávke odporúčanej výrobcom a na umožnenie pozorovania dopadu aplikácie aj v 100-násobnej dávke. Linurón v 100-násobnej dávke spôsobil mierne zvýšenie respirácie pôdy, dočasné zvýšenie množstva pôdnej mikrobiálnej biomasy, zníženie aktivity pôdnej dehydrogenázy a zmenu v zložení mikrobiálnej komunity. Dimethachlór v 100-násobnej dávke významne zvýšil dýchanie mikrobiálnej biomasy a znížil enzymatickú aktivitu pôdy. Zloženie pôdneho mikrobiómu sa významne zmenilo, zvýšila sa početnosť proteobaktérií, najmä rodov *Pseudomonas* a *Achromobacter*. In-silico predikcia expresie mikrobiálnych génov softvérom PICRUST2 odhalila zvýšenú expresiu génov súvisiacich s dráhami xenobiotickej degradácie. Hodnotené charakteristiky mikrobiálnej komunity a aktivity mikroorganizmov neboli herbicídmi v odporúčaných dávkach ovplyvnené a zodpovedné použitie oboch herbicídov nepoškodí pôdne mikrobiálne spoločenstvo.

Výskum vznikol v rámci dlhodobej spolupráce Katedry mikrobiológie Fakulty biotechnológie a potravinárstva

Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre s Katedrou matematiky FPV UKF v Nitre (doc. Medová) v oblasti aplikácie aktuálnych štatistických a bioinformatických metód a s Katedrou botaniky a genetiky FPV UKF v Nitre (prof. Omelka) v oblasti genetických analýz v Laboratóriu molekulárnej biológie FPV. Identifikácia mikroorganizmov v rámci uvedenej štúdie bola v tomto laboratóriu realizovaná na základe sekvenovania ich DNA - rovnakou technológiou, aká sa využíva napríklad pri identifikácii variantov koronavírusu SARS-Cov-2. Výsledky výskumu tak vznikli kombináciou najmodernejších metód z rôznych vedných odborov a majú priame využitie v praxi. Práca bola podporená projektami VEGA 1/0661/19 Mikrobióm rastlín a bezpečné potraviny a KEGA 013SPU-4/2020 Implementácia výsledkov výskumu z environmentálnej mikrobiológie do vyučovacieho procesu a tvorby nových študijných materiálov v II. a III. stupni vysokoškolského štúdia.

PEĽ BORIEVKY OBYČAJNEJ

Doc. Peter Boleček v časopise publikoval so spoluautormi prácu s názvom Dlhovekosť a klíčenie peľu *Juniperus communis* L. po skladovaní. Vplyvom zmeny kvality životného prostredia dochádza v organizmoch (rastlinných aj živočíšnych) ku zmenám, ktoré majú vplyv na ich prirodzené rozmnožovanie, čo môže viesť v konečnom dôsledku k ich zániku. Špecifickou v tomto smere sa javí borievka obyčajná (*Juniperus communis*), ktorej biotop je v súčasnosti značne zredukovaný. Aj z dôvodu komerčnej využiteľnosti uvedeného druhu vo farmakológii, potravinárstve a liehovarníckom priemysle je nutné hľadať alternatívne spôsoby rozmnožovania takýchto rastlinných druhov. Predmetná štúdia spoluautorov, publikovaná v Scientific Reports, naznačila podľa doc. Bolečka možnosti dlhodobieho uskladnenia peľu borievky obyčajnej za účelom jeho využitia pri kontrolovanom opeľovaní domácich populácií borievky cudzokrajnými druhmi z Balkánu, zameranom na zvýšenie obsahu farmakologicky a potravinársky významných látok v semenách. Ide o pilotnú štúdiu dlhodobého procesu, ktorého výsledkom bude prítomnosť tohto špecifického rastlinného druhu v našich podmienkach s perspektívou využitia jeho plodov aj v liehovarníctve.

Spracovala: Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií

O PRIENIKOCH LITERATÚRY A FENOMENOLÓGIE

Na platforme Zoom sa koncom júna 2021 uskutočnila prezentácia 3. čísla prestížneho vedeckého časopisu WORLD LITERATURE STUDIES, ktoré vyšlo v roku 2020 a zostavili ho doc. Magda Kučerková a doc. Martin Vašek z Filozofickej fakulty UKF v Nitre ako výstup z projektu VEGA 1/0514/19. Keďže toto číslo časopisu sa výskumne sústreďovalo na problematiku jazyka transcendentnej skúsenosti v literárno-fenomenologickej interpretácii, jeho predstavenie sa uskutočnilo v rámci tematicky prepojeného podujatia – medzinárodnej konferencie El lenguaje figurado de la experiencia mística/The Figurativeness of the Language of Mystical Experience/Obraznosť jazyka mystickej skúsenosti, čím nadobudlo potenciál osloviť širšie publikum.

Koncepciu čísla predstavili editori a o publikovaných príspevkoch hovorili Judit Görözdí a Silvia Rybárová z Ústavu svetovej literatúry SAV v Bratislave, Ján Gallik z Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre, Antonio Barnés z Filozofickej fakulty Univerzity Complutense v Madride, Jana Juhásová z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku či Andrea Raušerová z Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe.

Prezentácia čísla poodhalila editorský zámer prehliadť pohľad na jazyk transcendentnej skúsenosti a zvlášť na kategóriu nevyjadriteľnosti, ako ju v dejinách európskej literatúry zachytávajú texty s umeleckou, resp. estetickou hodnotou. Myšlienkovým impulzom tohto uvažovania, ukotveného v dialógu literárnej vedy a fenomenológie, bolo pritom dielo súčasného filozofa Jeana-Luca Marion, osobitne koncept saturovaného fenoménu. Tematické číslo sa začína práve štúdiou tohto popredného francúzskeho mysliteľa a doživotného člena Francúzskej akadémie.

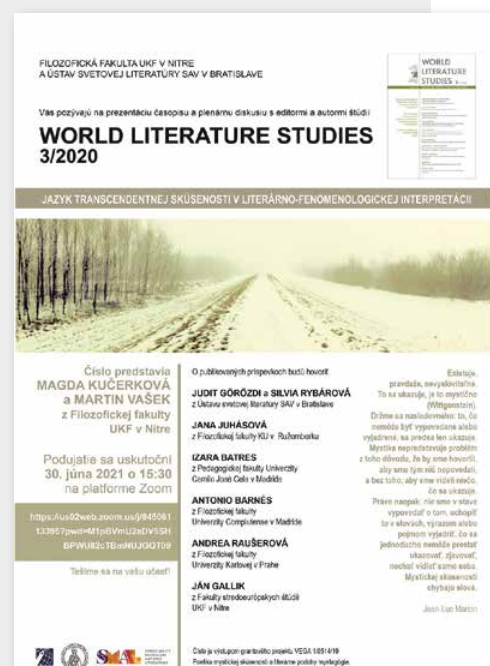
Ďalšie príspevky majú charakter literárnej interpretácie či filozofickej reflexie. Venujú sa autorom ako Péter Esterházy, Erik J. Groch, Sylvie Germain, Antonio Machado, Søren Kierkegaard a Ján Čep. V ich inter-

pretačných vyústeniach sa v užšom zmysle zrkadlí spirituálny naturel či jemnosť tých, ktorí sa usilujú skúsenosť transcendentie vyjadriť literárnym jazykom. Jazyk svedka transcendentnej skúsenosti sa tak nevyhnutne vyjavuje ako reč paradoxov a celkom pochopiteľne sa uchyluje k vlastnej „jazykovej hre“.

Časopis WORLD LITERATURE STUDIES je zaradený do medzinárodných databáz Art & Humanities Citation Index (A&HCI), Current Contents/Arts & Humanities (CC/A&H), Central and Eastern European Online Library (CEEOL), Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH), EBSCO, Scopus, European Reference Index for the Humanities (ERIH PLUS).

Podujatie pripravili editori čísla v spolupráci s Ústavom svetovej literatúry SAV v Bratislave a vedeckou platformou SMAL.

Doc. Mgr. Martin Vašek, PhD.,
FF – Katedra filozofie,
doc. Mgr. Magda Kučerková, PhD.,
FF – Katedra romanistiky,
foto: Dana Paraličová

ŠTUDENTI UKF ÚSPEŠNÍ NA ČESKO- SLOVENSKEJ ŠVOČ

Súťažná prehliadka najlepších záverečných prác z didaktiky matematiky na českých a slovenských univerzitách je vynikajúcou medzinárodnou skúsenosťou i pre zúčastnených študentov.

nom vyhodnotení 12. júna bol počet pripojených takmer 70.

Katedra matematiky FPV UKF v Nitre nominovala do súťaže päť prác a z nich tri získali ocenenie:

- 1. miesto v druhej najsilnejšej kategórii diplomové práce UPV získala **Mgr. Zdenka Sedmáková**, školiteľka doc. PaedDr. Janka Medová, PhD., za prácu s názvom Medzipredmetové vzťahy ako prostriedok rozvoja prírodovednej a štatistickej gramotnosti žiakov primárneho vzdelávania

Česko-slovenská ŠVOČ v didaktike matematiky je pravidelnou každoročnou prehliadkou záverečných prác z didaktiky matematiky, ktoré boli v aktuálnom akademickom roku úspešne obhájené a nominované školiteľom alebo oponentom domácej univerzity. Záverečná práca môže byť bakalárska, diplomová, seminárna alebo záverečná práca v rámci programov rozširujúceho štúdia alebo celoživotného či kontinuálneho vzdelávania učiteľov matematiky.

Každá práca je po prihlásení do súťaže posúdená oponentom a počas samotnej súťaže je prezentácia hodnotená trojčlennou česko-slovenskou komisiou. Súťažná prehliadka významne prispieva ku skvalitneniu prípravy budúcich učiteľov matematiky, študentov programov učiteľstva akademických predmetov, ale i učiteľov študujúcich v programoch

predškolskej a elementárnej pedagogiky a učiteľstva primárneho vzdelávania. Prehliadka záverečných prác upozorňuje i školiteľov na aktuálne trendy vo výskume, na zaujímavé a obsažné témy prác.

Súťažná prehliadka najlepších záverečných prác z didaktiky matematiky na českých a slovenských univerzitách je vynikajúcou medzinárodnou skúsenosťou i pre zúčastnených študentov - 21. ročník prehliadky organizovala v roku 2021 Katedra matematiky Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe. Bol v ňom prihlásený historicky najväčší počet súťažných prác: 48 záverečných prác spolu zo 14 pracovísk pripravujúcich budúcich učiteľov v Česku a na Slovensku. Záujem o online prezentácie prác bol veľký, rokovani a diskusií o jednotlivých prácach sa počas oboch dní zúčastňovalo viac ako 30 pripojených účastníkov a na závereč-

- 3. miesto v najsilnejšej kategórii diplomové práce učiteľstva UAP matematika v aprobácii získala **Mgr. Silvia Haringová**, matematika – informatika, školiteľka doc. PaedDr. Janka Medová, PhD., za prácu s názvom Využitie úloh a prechádzok využívajúcich mobilné technológie vo vyučovaní matematiky
- Čestné uznanie v kategórii bakalárske práce PEP získala **Bc. Simona Kavecká**, školiteľka doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD., za prácu s názvom Tvorba krátkych rytmických slovných útvarov s matematickým kontextom. V tejto kategórii porota udelila iba tri čestné uznania a jednému tretie miesto.

Doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD., FPV – Katedra matematiky, foto: SČ

PODCASTY A ICH PRÍBEHY

Workshopy sú jedným z výstupov projektu KEGA 029UKF-4/2019 „Rozvíjanie mediálnej a jazykovej kompetencie v medziodborovom štúdiu hospodárskej nemčiny a žurnalistiky – tvorba audio- a video-podcastov“.

Katedra germanistiky FF UKF zorganizovala v spolupráci s Katedrou žurnalistiky FF UKF a časopisom Karpatenblatt interaktívne online workshopy k tvorbe podcastov pod názvom „Ohren auf für Podcasts“. Zúčastnili sa ich študentky a študenti študijných programov nemčiny v hospodárskej praxi a žurnalistiky.

Prvý z workshopov viedla Mag. Katrin Litschko, šéfredaktorka časopisu Karpatenblatt. S účastníkmi workshopu sa podelila o svoje bohaté skúsenosti

a nahrávali účastníci rozhovory s predstaviteľmi úspešných startupov na Slovensku a v Rakúsku. Pozvanie na workshop prijali Lenka Hlinková zo startupu Ženský algoritmus, Štefánia Puzderová zo startupu Matsuko a Arkadi Jeghiazaryan zo startupu Amlogy. Po ukončení rozhovorov mali účastníci workshopu možnosť vymeniť si skúsenosti z prvého nahrávania podcastov a stretnutia s inšpiratívnymi mladými ľuďmi zo startupového prostredia.

žáner slovenskej žurnalistiky priblížila históriu podcastov a ich postavenie v slovenskom mediálnom priestore. Poukázala na konvergenciu médií a ich vzájomné prepájanie obsahov, ktoré produkujú. Po prednáške sa uskutočnila beseda s diskusiou. Hostami boli redaktori Denníka SME Nikola Bajánová a Tomáš Prokopčák - študentom priblížili tvorbu podcastov a na príkladoch z praxe dokumentovali, že každý podcast musí mať svoj scenár, štruktúru, dobrý námet i vopred stanovený cieľ. Posledná časť workshopu bola zameraná na úpravu a postprodukcii podcastov. Študenti si pod vedením Mag. Katrin Litschko vyskúšali úpravu podcastov o úspešných startupoch nahratých počas prvého workshopu. Upravené podcasty budú dostupné na webovej stránke časopisu Karpatenblatt.

Workshopy z cyklu „Ohren auf für Podcasts“ sú jedným z výstupov projektu KEGA 029UKF-4/2019 „Rozvíjanie mediálnej a jazykovej kompetencie v medziodborovom štúdiu hospodárskej nemčiny a žurnalistiky – tvorba audio- a video-podcastov“.

z redaktorskej práce v nemeckej sekcii RTVS a nemeckej verejnoprávnej televízii ZDF. Priblížila budúcim žurnalistom a odborníkom pre hospodársku komunikáciu v nemeckom jazykovom prostredí tak nahrávanie a tvorbu podcastov, ako aj základy prípravy štruktúrovaného interview. V druhej časti workshopu viedli

Úspešná projektová spolupráca Katedry germanistiky a Katedry žurnalistiky FF UKF a časopisu Karpatenblatt pokračovala ďalším spoločným podujatím - online priestor zaplnilo pútavé rozprávanie o tvorbe a úprave podcastov. PhDr. Daša Nováčiková, PhD., v prednáške Podcasty ako (znovu)objavený

Doc. PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
Katedra germanistiky FF UKF v Nitre
(zodpovedná riešiteľka projektu);
PhDr. Daša Nováčiková, PhD.,
Katedra žurnalistiky FF UKF v Nitre
(riešiteľka projektu),
snímka obrazovky: Mag. Katrin Litschko

SÚŤAŽ LIFE OF ART 2021 S KATEDROU HUDBY

V období nedostatku verejných umeleckých podujatí môže súťaž mladým ľuďom pomôcť socializovať sa v umeleckom prostredí a vstúpiť so svojou tvorbou do pozitívnej umeleckej konfrontácie.

OZ Konfrontácie v spolupráci s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, Pedagogická fakulta, Katedra hudby a Fond na podporu umenia pripravili nultý ročník súťaže pre záujemcov o divadelné, pohybové, literárne a hudobné umenie. Pod organizáciu súťaže sa podpísali odborné asistentky Katedry hudby PF UKF v Nitre Mgr. art. Zuzana Hubinská, PhD., a Mgr. Dominika Sondorová, PhD. Súťaž z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Cieľom súťaže Life of Art 2021 je podporiť záujem mladých ľudí o seba-vzdělávanie, o samostatnú tvorivú činnosť v múzických oblastiach, vplývať na rozvoj hereckých, speváckych a pohybových dispozícií neprofesionálnych umelcov a tiež prehľbiť efektívnu spoluprácu študentov, pedagógov a profesionálnych umelcov. V období nedostatku verejných umeleckých podujatí môže takýto počin pomôcť u mladých ľudí budovať ich pozitívny vzťah k umeniu, socializovať sa v umeleckom prostredí a vstúpiť so svojou tvorbou

do pozitívnej umeleckej konfrontácie.

Súťaž Life of Art je určená študentom vo veku 15 – 24 rokov (zo stredných škôl, konzervatórií a vysokých škôl na Slovensku), ktorí sa zaujímajú o rôzne múzické oblasti - pohybové, divadelné i hudobné umenie. Súťaž sa uskutoční v disciplínach: pohybová etuda; monodráma; interpretácia piesne s tradičnými a improvizovanými hudobnými nástrojmi; bábkoherecká etuda s bábkou/lubovoľným predmetom/materiálom; divácka cena.

Kategórie budú rozdelené na vekové skupiny s prihliadnutím aj na stupeň dosiahnutého vzdelania prihlásených účastníkov. Umelecké vystúpenia bude hodnotiť odborná komisia v každej kategórii zvlášť podľa kritérií hodnotenia (originalita a celkový dojem, obsahové naplnenie a zvládnutie témy, práca s hudbou a ďalšie), ktoré sú spolu s podmienkami prihlasovania uvedené v štatúte súťaže (<http://www.kh.pf.ukf.sk/life-of-art/>). Pozvanie do odbornej komisie prijali

predstavitelia pedagogickej obce a profesionálneho umenia: Pavol Smolík (operný režisér), Helena Čertíková (hlasová pedagogička), Jana Pastorková (speváčka), Marek Štrbák (hudobník), Barbora Krajč Zamišková (bábkoherečka), Dušan Musil (herec), Dano Raček (tanečník), Branislav Matuščin (herec), Michal Kalafut (herec), Zuzana Kráľová (speváčka a herečka).

Študenti sa môžu do súťaže prihlásiť do 13. septembra 2021 cez online formulár zverejnený na <http://www.kh.pf.ukf.sk/>. Súťaž sa bude konať 14. – 15. októbra 2021, v kategórii divácka cena sa bude hlasovať v časovom rozmedzí 18. – 23. 10. 2021. Víťazi jednotlivých kategórií v jednotlivých vekových skupinách budú svoje víťazné vystúpenie prezentovať verejne na záverečnom predstavení v Synagóge v Nitre, ktoré bude online streamovať Západoslovenská televízia 15. 10. 2021 o 18.00 h. Hlasovanie o divácku cenu bude prebiehať na platforme facebook/Youtube prostredníctvom anketového hlasovania o verejne sprístupnených súťažných umeleckých vystúpeniach. Víťaz diváckej ceny bude vyhlásený na webovom sídle súťaže a sociálnych sieťach prostredníctvom livestreamu.

V prípade nepriaznivej epidemiologickej situácie sa bude súťaž Life of Art realizovať v online forme a hodnotené budú videozáznamy súťažných vystúpení.

Mgr. art. Zuzana Hubinská, PhD.,
a Mgr. Dominika Sondorová, PhD.,
PF – Katedra hudby

LIFE
ART

fond
na podporu
umenia

PROJEKT

SKLBILI PRÍJEMNÉ S UŽITOČNÝM

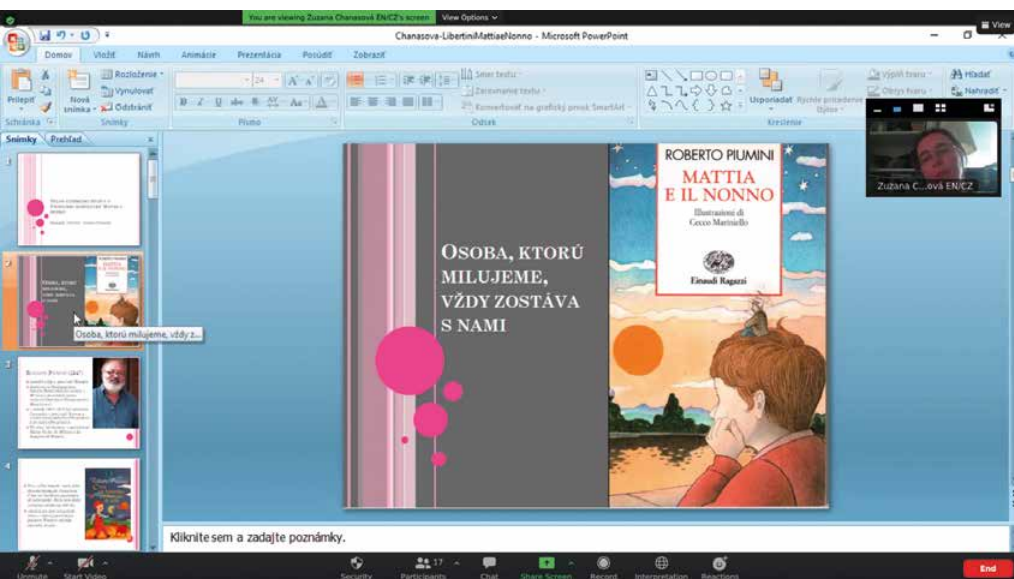
Aj tento rok dostali študenti marketingovej komunikácie a reklamy za úlohu zviditeľniť svoju katedru (KMKaR). Pod vedením Mgr. Györgyi Jankovej, PhD., sa v 2. ročníku študentom ponúka možnosť tímovej spolupráce na triednom projekte. Jeho cieľom je vymyslieť a zrealizovať plán, ako dostať KMKaR do povedomia potenciálnych záujemcov o tento odbor, ale aj širokej verejnosti, a to ešte pred podaním prihlášok na vysokú školu. Propagovať sa študenti rozhodli cez sociálne siete Instagram, TikTok a YouTube, a pri tom sa ešte aj zabavili. Zháňali

sponzorov, vymýšľali nápady grafického dizajnu stránky, vtipné „memečka“, vyskúšali si, aké je to moderovať rozhovor s Mišom Sabom na instagramových livestreamoch. Tie sú uložené na kmkar. real profile.

Ich sloganom bolo „Nereálne neexistuje“, preto sa súťažilo aj o „nereálne“ ceny ako bitcoin v hodnote 50 € a oblečenie vyrábané spolužiakmi. Účasť v súťaži bola vysoká. TikTokové video, do ktorého sa zapojila aj vyučujúca katedry, malo cez 18 000 videní na TikToku, skoro 4 000 na Instagrame a ostatné tiež nezaostávali. Podporiť myšlienku informačného

charakteru sociálnych sietí sa študenti rozhodli aj pomocou livestreamov s odborníkmi vo svojom obore. Vypočuli si Michala Saba, o dievčenských veciach sa rozprávali s influencerkou Rachel Karnizovou, pozvanie prijala aj Miška Kertészová. Tá porozprávala, aké je to pracovať v rádiu a čo vďaka tomu zažila. Veľmi príjemný rozhovor poskytla Katarína Baniariová. Tému kreatívny na sociálnych sieťach a zdravej stravy prebrali so Simonou Malkovou. Na záver sa k nim v poslednom streame o štúdiu na UKF prišla porozprávať ich profesorka Mgr. Györgyi Janková, PhD.

Sandra Burdová, FF - študentka
2. ročníka bakalárskeho stupňa
KMKaR

MYSTIKA V LITERÁRNYCH A VÝTVARNÝCH OBRAZOCH

Atmosféra stretnutí bola veľmi príjemná a tvorivá - zásluhou inšpiratívnych príspevkov aj výsledkom spolupráce organizačných tímov v Španielsku a na Slovensku.

Premýšľanie o mystickej skúsenosti a spôsobe jej umeleckého stvárnenia spojilo v júni 2021 vo virtuálnom priestore tri desiatky účastníkov a mnoho ďalších divákov medzinárodnej konferencie *El lenguaje figurado de la experiencia mística/The Figurativeness of the Language of Mystical Experience/Obraznosť jazyka mystickej skúsenosti*. Podujatie organizovali Antonio Barnés z Katedry hispánskych literatúr a bibliografie Univerzity Complutense v Madride a doc. Magda Kučerková z Katedry romanistiky FF UKF v Nitre ako výstup z dvoch príbuzne ladených vedeckých projektov, ktoré obaja vedú. Konceptuálne ťažisko podujatia za slovenskú stranu predstavoval kolektívny grant VEGA 1/0514/19 *Poetika mystickej skúsenosti a literárne podoby mystagógie*, za španielsku stranu projekt *Dios en la literatura contemporánea / Boh v súčasnej literatúre* (G01877109). Medzinárodný charakter podujatia, jeho tému

a jej presah do našej každodennosti, zvlášť v zložitých pandemických časoch, ocenili v príhovoroch hostia podujatia: prof. Esther Borrego, vedúca Katedry hispánskych literatúr a bibliografie na Univerzite Complutense, a prof. Bernard Garaj, prodekan FF UKF pre medzinárodné vzťahy a rozvoj.

Konferencia prebiehala plenárne, pričom každý deň mal svojho hlavného spíkra. V utorok ním bol významný český kunsthistorik Pavel Štěpánek, emeritný profesor Univerzity Palackého v Olomouci. V prednáške pod názvom *Ochutnávania mlieka nebeského poznania* účastníkov oboznámil so svojím objavom diela španielskeho maliara a sochára 17. storočia Alonso Cana Lactatio St. Bernardi v Národnej galérii v Prahe, pôvodne zakúpeného ako anonymné dielo talianskeho maliara, a sústredil sa na výklad hlavného zmyslu obrazu čerpajúceho z mystickej tradície – zobrazenie zázraku laktácie

v jeho bohatých historických a ikonografických súvislostiach.

Druhý deň konferencie otvorila prednáška karmelitána Javier Sancha Fermína, riaditeľa Medzinárodného centra tereziánskych a svätajánskych štúdií Univerzity mystiky v Ávile. Prostredníctvom témy *Mystické poznanie: antropológia a jazyk prítomných* previedol mystickou skúsenosťou ako hlboko ľudskou skúsenosťou, na čo poukazujú mnohé diela z kresťanskej tradície, no aj z iných náboženských a kultúrnych prostredí.

Príspevky účastníkov zo Španielska, Slovenska, Česka, Talianska aj Argentíny sa snažili analyticky-interpretačným prístupom k vybraným textom priblížiť poetiky autorov mnohých národných literatúr vyrastajúcich zo západnej kresťanskej tradície a vznikajúcich na časovej osi od stredoveku do súčasnosti. Ako obohacujúce sa ukázali aj tie interpretačné pohľady, ktoré podnietila reflexia skúsenosti s Bohom, resp. Božej prítomnosti vo svete a v individuálnom životnom príbehu v kontexte výtvarného umenia. Živý záujem o tému konferencie zo strany účastníkov potvrdil pretrvávajúcu príťažlivosť mystickej skúsenosti, aj význam skúmania špecifickej obraznosti tzv. poetiky nevyjadriteľného.

Atmosféra stretnutí bola veľmi príjemná a tvorivá - zaiste zásluhou inšpiratívnych príspevkov, rovnako však aj výsledkom spolupráce organizačných tímov v Španielsku a na Slovensku. Tomu slovenskému by som sa rada explicitne poďakovala za pomoc a podporu - menovite kolegovi z Fakulty stredoeurópskych štúdií doc. Jánovi Gallikovi (Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr) a kolegyniam z Filozofickej fakulty doc. Edite Hornáčkovej Klapicovej (Katedra translatológie), dr. Monike Šavelovej, dr. Zuzane Cíváňovej a Mgr. Paule Pišovej (Katedra romanistiky). Osobitá vďaka patrí OZ Romanistica Nitriensis, spoluorganizátorovi podujatia.

Doc. Magda Kučerková,
FF – Katedra romanistiky,
foto: Paula Pišová,
Zuzana Cíváňová

HISPANISTI OPÄŤ V AKCII

Dni hispánskej kultúry online sa môžu pochváliť početnou účasťou aj z externého prostredia. Záštitu nad podujatím opätovne prevzal veľvyslanec Španielskeho kráľovstva na Slovensku J. E. Luis Belzuz de los Ríos.

V máji 2021 sa uskutočnil už 12. ročník Dní hispánskej kultúry (ďalej len DHK). Po minuloročnej pauze, vynútenej epidemickou situáciou, sa organizátori podujatia – Katedra romanistiky FF UKF v Nitre a OZ Romanistica Nitriensia – rozhodli zrealizovať ho po prvý raz v online podobe.

AKCIA PLNÁ ŽIVOTA

A ako sa ukázalo, v hispanistickej komunite na Slovensku ide naozaj o obľúbenú udalosť s pevným zázemím. Svedčí o tom početná účasť z externého prostredia, ale aj skutočnosť, že záštitu nad tohtoročnými DHK opätovne prevzal veľvyslanec Španielskeho kráľovstva na Slovensku J. E. Luis Belzuz de los Ríos, ktorý sa prítomným prihovril počas ich oficiálneho otvorenia. Vedenie fakulty na otvorení reprezentoval prodekan pre medzinárodné vzťahy prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc., ktorý ocenil ambíciu organizátorov popasovať sa s pandemickými opatreniami a podujatie opätovne priviesť k životu.

Že išlo o „akciu“ plnú života, potvrdzuje počet účastníkov – študentov z celého Slovenska, ako aj ich spätná väzba. Osobitú dynamiku dali v tomto zmysle podujatiu jazykové kvízy Ako chutí Španielsko? a Sviatkuj so Španielmi!, ktoré pripravili a viedli Laura Gavroňová a Rebeka Vlahy, študentky Katedry romanistiky FF UKF. Počas dvoch dní sa ich zúčastnilo vyše 200 študentov stredných škôl a desiatky žiakov ZŠ kniežata Pribinu v Nitre. Študenti umiestnení na prvých pozíciách získali letný jazykový kurz španielskeho jazyka, ktorý predstavoval hlavnú výhru.

Spolupráca medzi Katedrou romanistiky UKF a strednými školami vyústila aj do organizácie 1. ročníka umeleckej súťaže v tvorivom písaní a fotografii na tému Mesto a ja, ktorú iniciovala Sonia Ruiz Parra, lektorka MAEC-AECID na UKF. Májové DHK boli tou správnou príležitosťou

pre vyhlásenie výsledkov súťaže, ako sa na nich dohodla porota tvorená pedagógmi z Katedry romanistiky a dr. Petrou Baďovou z ÚLUK-u.

ROZMANITÉ, TVORIVÉ A PODNETNÉ

Program DHK 2021 bol postavený rozmanito a tvorivo, pričom nasledoval len cieľ zaujať potenciálnych študentov o štúdium či budovať živé hispanistické vzťahy v celoslovenskom kontexte. Zámerom bolo ponúknuť podnetné a formujúce témy aj pre aktuálnych študentov hispanistiky na UKF a, ideálne, zapojiť do organizácie aj ich. Okrem autoriek kvízu sa do prípravy DHK aktívne zapojili aj ďalšie tri študentky Katedry romanistiky FF UKF: Petra Ožvoldíková ponúkla jazykové zručnosti i kontakty nadobudnuté počas pôsobenia v medzinárodnej dobrovoľníckej organizácii AIESEC a spolupodielala sa na organizácii rýchlokurzu španielskeho jazyka, ktorý z Mexika viedla študentka Montse Legorreta. Petra Ožvoldíková (spolu s Máriou Rozikovou, tiež členkou AIESEC a študentkou UKF) túto najväčšiu mládežnícku organizáciu predstavila. Danuta Dzis sa postarala o sympatické hudobné predely medzi aktivitami DHK. O svoje skúsenosti zo štipendijného pobytu na Kube sa v rámci prezentácie „Kuba: keď ju zažiješ, zamiluješ si ju“ podelila Veronika Simanová.

Tóny karibskej hudby uviedli diskusiu na tému Pohľad na Kubu v perspektíve, v rámci ktorej pedagógovia Katedry romanistiky UKF doc. Martin Štúr a dr. Zuzana Cívánová hostili kolegyné z Katedry politológie a euroázijských štúdií dr. Máriu Kočnerovú a dr. Radoslavu Brhlíkovú. Keďže všetci zúčastnení absolvovali pracovný pobyt na Kube, v rámci diskusie predstavili osobné i odborné pohľady.

PREDNÁŠKY, BESEDY, WORKSHOP AJ DIVADELNÉ PREDSTAVENIE

Študentom hispanistiky na UKF boli adresované aj viaceré výstupy zamerané na prehĺbenie poznatkov z oblasti španielskeho jazyka, literatúry i umenia. Prednáška španielskej prof. Natalie Alarcón z Univerzity v Castilla-La Mancha predstavila aktuálne prístupy k učeniu (sa) slovnej zásoby, pričom sa opierala o dlhodobý výskum v rámci projektu CORADE (Corpus Oral de Aprendientes de Español /Orálny korpus študentov španielčiny), do ktorého sa v tomto roku zapojila aj Katedra romanistiky FF UKF. Workshop Césara de Miguel Santosa, doktoranda katedry, sa zameriaval na vybrané výrazy súčasnej hovorovej španielčiny, ich kontextualizáciu aj praktické cvičenia.

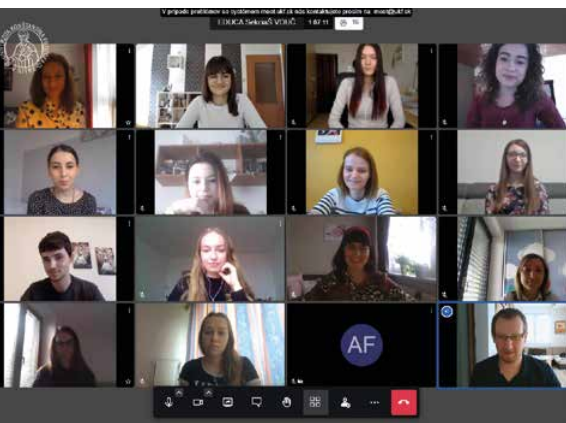
Pozoruhodným umeleckým zážitkom DHK bolo divadelné predstavenie New York, ego fui (v premiére na youtube 3. mája). Poetický koncert herečky (i našej lektorky) Sonii Ruiz Parra a klaviristky Cristiny Rodríguez Chacón inšpirovala tvorba španielskych básnikov tematicky zviazaná s týmto americkým mestom. Nasledovala beseda s autorkami, ktorú viedol doc. Mirko Lampis z Katedry romanistiky FF UKF. Do knižnice súčasnej španielskej poetyky Sary Toro, aktuálne vyučujúcej na Univerzite ELTE v Budapešti, mohli účastníci DHK nahliadnuť počas jej interaktívnej prednášky, v rámci ktorej ich previedla tvorbou súčasných španielskych poetiek.

Záverom hodina 12. ročníka DHK patrila spojeniu „literatúra a preklad“. Realizovalo sa v podobe rozhovoru pod názvom Stretnutie so sv. Teréziou - s prekladateľkou diela sv. Terézie Ávilkej do slovenčiny Silviou Broďanovou sa rozprával televízny moderátor a dramaturg Ján Knapík. Účasť odbornej i širšej verejnosti naprieč Slovenskom ukázala potenciál témy v rozličných aspektoch, predovšetkým však v otázke výrazového a významového uchopenia jazyka mystickej skúsenosti. Stretnutie bolo výstupom z projektu doc. Magdy Kučerковой z Katedry romanistiky FF UKF s názvom Poetika mystickej skúsenosti a literárne podoby mystagógie (VEGA 1/0514/19).

Organizačný výbor DHK srdečne ďakuje partnerom za podporu podujatia a všetkým zúčastneným za príjemne strávené chvíle.

Doc. Magda Kučerková, PhD.,
Mgr. Zuzana Cívánová, PhD.,
FF – Katedra romanistiky,

ŠVOČ 2021 NA KATEDRE PEDAGOGIKY

Katedra pedagogiky PF UKF každoročne realizuje pre študentov baka-

lárskech a magisterských študijných programov súťaž v Študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Aj tento rok sa napriek pretrvávajúcej pandémie súťaž ŠVOČ uskutočnila (online). Súťaž bola zároveň súčasťou vedeckej konferencie doktorandov s medzinárodnou účasťou EDUCA XVI.

Hlavným poslaním ŠVOČ bolo podporiť odborný rast, motiváciu a nadšenie pre vedeckú a edukačnú prácu u študentov bakalárskych a magisterských študijných programov. Podujatia sa online formou zúčastnilo 10 študentov so 7 prácami. Úroveň ŠVOČ bola garantovaná odbornou komisiou, ktorú tvorili PaedDr. Alexandra Pavličková, PhD., PhDr. Hana Zelená, PhD., PhDr. Dominika Temiaková, PhD., a PaedDr. Tomáš Turzák, PhD.

Študenti sa so svojimi témami umiestnili v nasledovnom poradí:

- 1. miesto: **Bc. Karolína Kudlová** s témou Špeciálno-pedagogické poradenstvo pri kyberšikanovaní,

študentka špeciálnej pedagogiky a pedagogiky osôb s poruchami učenia – poradenstvo,

- 2. miesto: **Bc. Justin Turzík** s témou Koncept aktivity List seniorom, študent andragogiky,
- 3. miesto: **Laurencia Bajcurová, Natália Berezová, Silvia Marcinová, Andrea Pintešová** s témou Súčasná rodina, študentky predškolskej a elementárnej pedagogiky,
- Čestné uznanie: **Bc. Anna Mária Mesíková** s témou Výchova a vzdelávanie dieťaťa s detskou mozgovou obrnou, študentka učiteľstva pedagogiky a psychológie,
- Čestné uznanie: **Dominika Porubská** s témou Ako rozvíjať spoluprácu medzi materskou školou a rodičmi, študentka špeciálnej pedagogiky a pedagogiky osôb s poruchami učenia.

PaedDr. Tomáš Turzák, PhD.,
PF – Katedra pedagogiky, foto: T.T.

TAKMER 400 REGISTROVANÝCH ÚČASTNÍKOV Z 54 KRAJÍN

Letnej školy audiovizuálneho prekladu pre učiteľov a lektorov organizovanej šiestimi programami zo siete European Master's in Translation (EMT) sa zúčastnilo takmer 400 účastníkov z celej Európy, ale aj z Austrálie, Argentíny, Brazílie, Kanady, Čile, Indonézie, Peru, Kataru, Saudskej Arábie, USA, Venezuely, Číny či Singapuru. Podujatie sa tak zaradilo medzi najväčšie odborné podujatia univerzity s bohatou medzinárodnou účasťou.

Katedra translatológie FF UKF v Nitre ako iniciátor a hlavný organizátor podujatia spolu s partnermi z Kaunaskej technologickej univerzity, Vyššieho inštitútu účtovníctva a správy v Porte, Univerzity medzinárodných štúdií v Ríme, Viedenskej univerzity a Antwerpskej univerzity vytvorili pre medzinárodnú komunitu sériu workshopov zameraných na vzdelávanie v oblasti audiovizuálneho prekladu a dostupnosti médií, ktoré by mali reflektovať súčasné technologické trendy v odvetví, ako aj v mediálnej praxi. Prvý ročník podujatia

s podnázvom Technológie a postupy v školení v oblasti AVP a dostupnosti médií sa pre nepriaznivú pandemickú situáciu uskutočnil online 4. júna 2021. Podujatie finančne podporilo Generálne riaditeľstvo pre preklad Európskej komisie, vďaka čomu mohlo byť dostupné širokej skupine divákov zdarma. Zabezpečené bolo simultánne tlmočenie do slovenského jazyka, živý prepis pre divákov so sluchovým znevýhodnením a audio-popisy pre divákov so zrakovým hendikepom.

Počas celého dňa na podujatí vystúpilo 11 expertov z akademického prostredia, inštitúcií EÚ či mediálneho sektora. Vo svojich prednáškach a workshopoch analyzovali potreby prekladateľskej a mediálnej praxe, stratégie v Európskej únii, špecifiká vzdelávania v tejto oblasti, ako aj nástroje a technológie v AVP. Ďalší ročník podujatia z predstavenej série Od prekladu k dostupnosti: EMT Letná škola pre učiteľov a lektorov ohlásili organizátori na rok 2023, opäť v spolupráci s Katedrou translatológie FF UKF v Nitre, tento raz usporiadaný na Univerzite medzinárodných štúdií v Ríme.

Organizačný výbor: Hlavná organizátorka a garantka podujatia: Mgr. Emília Perez, PhD. **Organizačný tím:** Mgr. Soňa Hodáková, PhD., PhDr. Andrej Zahorák, PhD., Mgr. Jana Ukúšová, PhD., Mgr. Mária Koscelníková, Mgr. Matej Martinkovič

PhDr. Andrej Zahorák, PhD.,
FF – Katedra translatológie,
foto: Mgr. Mária Koscelníková,
FF – Katedra translatológie

AKTÍVNE ŠTUDENTKY ODKAZUJÚ: CHOĎTE ZA SVOJÍM SNOM

Cieľom iniciatívy, v ktorej sa angažujú Paulína s Luciou, je pomáhať jednotlivcom a firmám s rozvojom podnikania, s naštartovaním kariéry či s nájdením novej práce.

Lucia a Paulína, študentky 3. ročníka FF UKF odboru marketingová komunikácia a reklama, sú aktívne a venujú sa viacerým mimoškolským aktivitám. Medzi ne patrí aj činnosť Grow with Google Student Ambassador pre rok 2021 - ich aktivita spočíva v tom, že rôznymi spôsobmi dávajú do povedomia program Grow with Google, či organizujú podujatia s cieľom vzdelávať svoje okolie.

Grow with Google je globálna iniciatíva, ktorej cieľom je pomáhať firmám

ciť o podnikaní, digitálnom marketingu a mäkkých zručnostiach.

VEDOMOSTI AJ ZÁŽITKY

Paulína sa popri štúdiu v 1. a 2. ročníku odhodlala vycestovať na zahraničnú stáž. Tento zážitok odporúča každému, kto túži spoznávať kultúru iných národov, zlepšiť sa v jazyku, zažiť dobrodružstvo a pritom sa naučiť veľa nového. Teraz pracuje v marketingovej agentúre, venuje sa pestrým aktivitám, ako správe PPC kampaní, tvorbe obsahu či SEO.

Ako ambasádorka pomáha s organizáciou projektu SKILL IT powered by Grow with Google, ktorý vznikol z iniciatívy jej študentských spolu-ambasádorov. SKILL IT je bezplatný vzdelávací program pre všetkých študentov, ktorí chcú napredovať a získať zručnosti potrebné pre úspech v budúcnosti.

Paulína by rada odkázala všetkým študentom: „Nebojte sa robiť aktivity popri škole, ktoré vám dajú do budúcnosti viac. Viac čohokoľvek – zaujímavých kontaktov, vedomostí, zručností, alebo aj zážitkov na celý život“. Možností je mnoho. Ona začala Digitálnou garážou od Googlu, ktorá jej dala solídny štart k posúvaniu sa vpred, čím rozhodne nekončí.

SKÚSENOSTI PRE BUDÚCNOSŤ

Luciu to už odmlada ťahalo k podnikaniu. Ešte pred nástupom na VŠ sa zúčastňovala Campu mladých podnikateľov, má vlastnú značku hand-made tašiek eLeco. V prvom ročníku na VŠ založila s dvomi spolužiakmi študentskú digitálnu agentúru Wasper - časom sa vypracovali a momentálne sa starajú o marketing na sociálnych sieťach a budovanie celkovej brand identity zaujímavým klientom. Miluje plánovanie content stratégií, výzvy a študentská ambasádorská činnosť

v Grow with Google ju veľmi naplňujú. Taktiež sa podieľa na programe SKILL IT. „Nebojte sa pracovať na vlastných projektoch, angažujte sa. Aj keď to znie ako jedno veľké klišé – choďte si za svojím snom,“ radí Lucia študentom. „Skúste nadobudnuté vedomosti uplatniť v praxi už počas VŠ. Aj keď to pôjde niekedy ťažšie,

v konečnom dôsledku vám to dá neuveriteľné skúsenosti do budúcnosti. A to za tú námahu naozaj stojí. Prajem vám veľa šťastia na vašej podnikateľskej ceste.”

Ak vás program Grow with Google zaujal, neváhajte navštíviť oficiálnu webstránku, kde sa môžete zadarmo vzdelávať a posúvať sa vpred. Grow with Google Student Ambassador sa môžete stať aj vy.

Lucia Hasprová ← a Paulína Karabová ↑,
foto: archív autoriek

a jednotlivcom s rozvojom podnikania, nájdením novej práce či rozvojom kariéry.

Na Slovensku funguje už od roku 2016 a odvtedy bolo vyškolených viac ako 110 000 ľudí nielen v digitálnych zručnostiach. Jedným zo vzdelávacích kurzov iniciatívy je napríklad Digitálna garáž, ktorá obsahuje množstvo informá-

Grow with Google
Student Ambassador

kmkar®
katedra
masmediálnej
komunikácie
a reklamy

IT V NITRE: STREDOŠKOLÁCI SÚŤAŽILI V PROGRAMOVANÍ

Na Katedre informatiky Fakulty prírodných vied UKF sa tento rok po druhýkrát uskutočnila programátorská súťaž pre stredoškolákov IT v Nitre. Bola určená študentom, ktorí majú radi programovanie a sú zruční v písaní programov v programovacích jazykoch Python alebo C. Súťaž sa organizuje ako jednorazová udalosť v jeden deň, prebieha v systéme PRISCILLA s okamžitým vyhodnotením výsledkov. Súťažiaci riešia v časovom limite 90 minút desať algoritmických úloh, pričom okrem správnosti záleží aj na rýchlosti riešenia.

Súťaž sa uskutočnila online v apríli 2021, zúčastnilo sa jej 87 študentov zo 14 škôl z Bratislavy, Trnavy, Hlohovca, Nitry, Vrúbeľ, Levíc, Prievidze, Zvolena, Rožňavy a Košíc. Diplom úspešného riešiteľa súťaže získalo 32 súťažiacich.

Vítazmi sa stali: 1. miesto: Jakub Konc, Gymnázium Párovská, Nitra; 2. miesto: Gabriela Chutňáková, Gymnázium Angely Merici, Trnava/GAM; 3. miesto: Adam Lopatka, Gymnázium Angely Merici, Trnava/GAM, a Samuel Ján Mucha, Gymnázium Párovská, Nitra. V súťaži škôl najlepšie priemerné výsled-

ky dosiahli študenti z Gymnázia na Párovskej v Nitre, z Gymnázia vo Vrúbeľoch a zo Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v Nitre.

Súťaž IT v Nitre bola podporená v rámci projektu FITPED a projektu KEGA 029UKF-4/2018 Inovatívne metódy vo výučbe programovania v príprave učiteľov a IT odborníkov. Projekt FITPED bol financovaný s podporou Európskej komisie v rámci programu ERASMUS+ 2018, KA2, číslo projektu: 2018-1-SK01-KA203-046382.

Doc. RNDr. Gabriela Lovászová, PhD.,
FPV – Katedra informatiky

UDALOSTI

DIDAKTIKA FYZIKY MÁ NOVÚ DOCENTKU

Doc. PaedDr. Lubomíra Valovičová, PhD., pred vedeckou radou Prírodovedeckej fakulty Univerzity v Hradci Králové obhájila svoju odbornú erudovanosť a zánietenosť v oblasti didaktiky fyziky so zameraním na predprimárnu a primárnu prípravu detí na rozvoj prírodovedných a hlavne fyzikálnych schopností, kompetencií, rozvoj vedecky správnych prekonceptií a rozvoj tvorivého myslenia ako prípravy na budúce prírodovedné vzdelávanie.

Doc. Valovičová po absolvovaní základnej školy a gymnázia v Žiline nastúpila v roku 1995 na Fakultu prírodných vied na učiteľské štúdium matematiky a fyziky. Po jeho úspešnom absolvovaní

získala na našej fakulte v teórii vyučovania fyziky v roku 2003 titul PaedDr. (Me-

tódy tvorivého riešenia problémov v experimentálnej činnosti žiakov) a v roku 2005 ukončila doktorandské štúdium prácou Vzťah tvorivosti a fyzikálneho experimentu v poznávacom procese žiakov. Pre odbornú aj laickú verejnosť je známa ako aktívna propagátorka empirických poznávacích postupov a experimentov zameraných hlavne na mladšiu generáciu. Svojimi aktivitami prenikla aj do zahraničia cez vystúpenia na konferenciách, odborné a vedecké publikácie, organizovanie popularizačných akcií, letných fyzikálnych táborov a škôl až po realizáciu medzinárodných konferencií DIFYZ.

Všetci jej spolupracovníci sa z jej úspechu úprimne tešia a prajeme jej splnenie ďalších pracovných a osobných cieľov a prianí.

Prof. RNDr. Lubomír Zelenický, CSc.,
FPV – Katedra fyziky, foto: Ján Ondruška

ÚSPECH

INFORMATICI NA ŠTUDENTSKEJ VEDECKEJ KONFERENCII

Naši študenti učiteľstva informatiky, dnes už úspešní absolventi magisterského štúdia, Mgr. Silvia Haringová a Mgr. Jakub Šajben, sa zúčastnili študentskej vedeckej konferencie Českej a Slovenskej republiky v oblasti didaktiky informatiky.

Konferencia sa konala online v máji 2021 v réžii Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave.

Na konferencii predstavilo svoje práce 13 študentov z 9 univerzít z Česka a Slovenska v dvoch sekciách: výskumné

práce a metodické práce. Naši študenti sa predstavili v sekcii metodických prác: Mgr. Silvia Haringová: Informatické prechádzky (školicelka: Mgr. Nika Kvaššayová), Mgr. Jakub Šajben: Programovanie v Minecraft: Education Edition v neformálnom vzdelávaní (školicelka: doc. RNDr. Gabriela Lovászová, PhD.). Silvia Haringová sa vo svojej sekcii umiestnila na 2. mieste. Srdečne blahoželáme!

Doc. RNDr. Gabriela Lovászová, PhD.,
FPV – Katedra informatiky

ETNOLOGICKÉ DNI 2021 PO PRVÝKRÁT ONLINE

Program edukatívneho festivalu bol vyskladaný z množstva zaujímavých podujatí, všetky čiastkové podujatia bolo možné sledovať naživo na katedrovom YouTube kanáli.

Občianske združenie Tradana v spolupráci s Katedrou etnológie a folkloristiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre aj v roku 2021 pripravili 5-dňový edukatívny festival Etnologické dni, ktorý sa uskutočnil v apríli 2021. Pre mimoriadne komplikovanú epidemiologickú situáciu podujatie tento rok prebehlo výlučne online formou. Na jeho organizácii výrazne participovali i študenti a študentky 1. a 2. ročníka Bc. štúdiá a 1. ročníka Mgr. štúdiá, ktorí sa podieľali na moderovaní čiastkových podujatí; a študentky 3. ročníka Bc. stupňa štúdiá si spoločne pripravili virtuálnu výstavu. Všetky čiastkové podujatia bolo možné sledovať naživo na katedrovom YouTube kanáli. Rôznorodý a pútavý program bol vyskladaný zo zaujímavých odborných prednášok, prezentácií a diskusií, virtuálnej fotografickej výstavy a vzdelávacej prechádzky po

nitrianskom mestskom cintoríne, z projekcií dokumentárnych filmov, koncertu, ale aj interaktívnej speváckej dielne. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

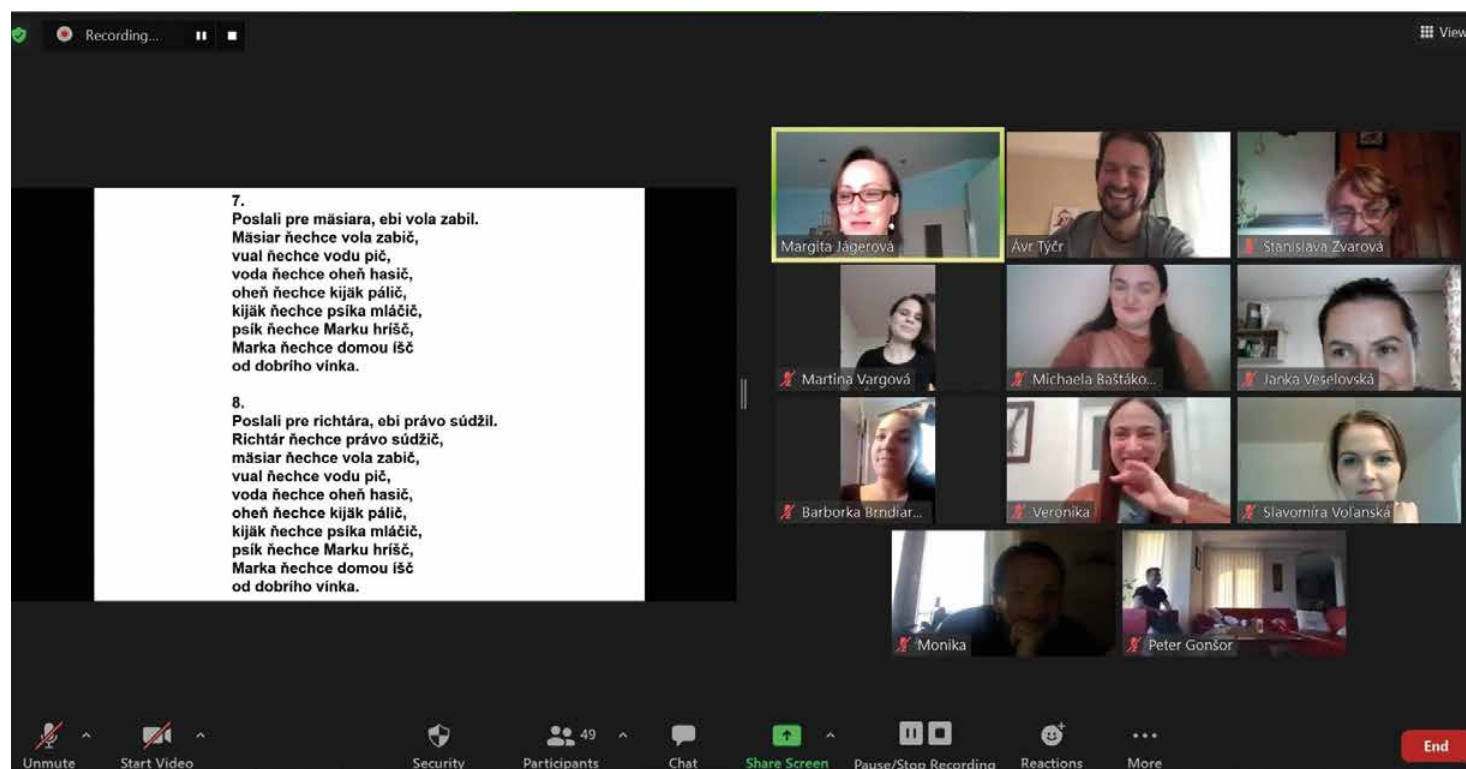
ŠTUDENTSKÁ VÝSTAVA, PREDNÁŠKY I DOKUMENT

Festival otvorili virtuálnou študentskou výstavou „Litmanová etnografickými očami“. Online komentovaná fotografická výstava bola venovaná známej spišskej obci Litmanová (okr. Stará Ľubovňa) a prezentovala výsledky etnografického terénneho výskumu študentiek 3. ročníka Bc. stupňa štúdiá Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre realizovaného v roku 2019, ktorý bol zameraný na spôsob života, lokálnu tradičnú

a súčasnú kultúru obce Litmanová a jej obyvateľov.

Program pokračoval prednáškou Mgr. Tomáša Hrustiča, PhD., z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied s názvom „Rómska politická participácia: reflexia angažovaného výskumu“. Mgr. Hrustič od roku 2006 podrobne sleduje účasť Rómov na politickom a občianskom živote na Slovensku. Prednáška načrtla vývoj politickej participácie Rómov na Slovensku a zhodnotila jej súčasný stav - od lokálnej, cez regionálnu až po národnú úroveň. A keďže sa prednášajúci tejto téme venoval nielen ako výskumník - etnológ, ale najmä ako angažovaný aktér v rámci programu Národného demokratického inštitútu, vo svojej prezentácii priblížil aj špecifiká angažovaného a participatívneho výskumu.

Mgr. Peter Kováč zo Spišského múzea v Levoči pokračoval prednáškou o výskume tradičného ovčiarstva na strednom Spiši a jeho popularizácii. Cieľom prednášky bolo priblížiť špecifiká etnografického výskumu tradičného ovčiarstva a pastierskej kultúry a predstaviť výskumom získané poznatky o tradičnom ovčiarstve a príbuzných javoch v tomto subregióne. V centre jeho záujmu bola aj problematika popularizácie tradičného ovčiarstva na príklade tvorby dokumentárneho filmu. Po prednáške nasledovala projekcia amatérského dokumentárneho filmu o tradičnom ovčiarstve v okolí Levoče a Spišského Podhradia s názvom „Juhaši, bačove, co po

↑ Online koncert LH Zoltákovci z Raslavic.

↙ Online spevácky workshop
vedený M. Jágerovou.

O RÓMSKÝCH MUZIKANTOCH AJ LASTOVSKOM POKLADE

vas zostať" (2021), spojená s diskusiou s autorom filmu Mgr. Kováčom.

V podvečerných hodinách si sledovatelia na katedrovom YouTube kanáli a študenti katedry vypočuli prednášku „Samko Dudík a jeho kapela“, ktorú pripravila Mgr. Alžbeta Lukáčová, PhD., známa etnomuzikologička a dramaturgička Štátnej opery v Banskej Bystrici. Prednášajúca Samka Dudíka predstavila ako výnimočnú muzikantskú osobnosť, ale aj ako charizmatického predstaviteľa slovenskej ľudovej tradície zo slovenského, či dokonca česko-slovenského pohľadu, a tiež z perspektívy vývoja ľudovej ansámblovej hudby myjavského regiónu. Na podklade fotografického, audio- i videomateriálu predstavila rôzne herné zostavy v rôznych obdobiach ich pôsobenia i záber Dudíkovho repertoáru v jeho multižánrovej šírke, zamerala sa i na herné špecifiká a celkový interpretačný záber Dudíkovskej kapely.

Program druhého dňa odštartoval prednáškou „Muzicírování jako živobytí: Hudební řemeslo Romů z Klenovce a Kokavy“, ktorú pripravil Petr Nuska, M.A. z Durham University (Veľká Británia). Prednáška analyzovala hudobné remeslo klenoveckých a kokavských Rómov z perspektívy ekonomickej antropológie. Prednášajúci sa zameriaval špeciálne na muzikantov a vytváranie tzv. hudobných nik, vďaka ktorým sa muzikanti štylovo a žánrovo špecializujú tak, aby si zaistili stabilný príjem. Prednáška sa dotkla fenoménu autoprezentácie a riadenia dojmov (tzv. impression management), v rámci ktorých rómski muzikanti používajú znaky svojej etnickej identity, ktoré v kontexte mimo hudobného pódia často vyznievajú ako nelichotivé etnické stereotypy. Na záver sa prednáška dotkla zmien hudobného remesla v súvislosti so socio-ekonomickými zmenami regiónu, hudobného vkusu muzikantov a platiacej klientely. Predstavené boli poznatky vychádzajúce z autorovho dlhodobého etnografického výskumu realizovaného v rokoch 2013–2020 v ob-

ciach Klenovec a Kokava nad Rimavicou. Popoludňajší blok pokračoval prednáškou Jána Čarnogurského „Cigánske a gazdovské muziky zo Spiša“. Prednášajúci hovoril o prvých záznamoch o rómskych muzikantoch a o tzv. cigánskych muzikách na Spiši siahajúcich až do 18. storočia, o vzácnnej sláčikovej muzike z prvej polovice 18. storočia, hrájúcej na šľachtickom dvore v Iliašovciach. Prednáška sa dotkla aj v 20. storočí obľúbených mestských aj dedinských cigánskych muzík a prvých gazdovských muzík.

Večer bol venovaný prednáške etnológa, filmára, fotografa a spisovateľa PhDr. Pavla Popelku, CSc., z Muzea J. A. Komenského v Uherském Brode (ČR) s názvom „Mečové tance z moravsko-slovenského pomedzia“. Bola zameraná na mečové tance, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou moravských fašiangov. Prednášajúci predstavil problematiku aj prostredníctvom viacerých zaujímavých a unikátnych audiovizuálnych materiálov. Po prednáške prebehla projekcia dokumentárneho filmu Poklad na ostrove Lastovo (film Muzea J. A. Komenského v Uh. Brode; 2006; kamera, strih, réžia, komentár: Pavel Popelka). Film zaznamenáva, ako sa PhDr. Popelka v roku 2005 vybral po stopách Františka Pospíšila, etnografa a filmára, ktorý tu v roku 1924 natočil fašiangový obyčaj s názvom Poklad.

Lastovo je ostrov v Jadranskom mori a lastovské fašiangy (Lastovski poklad) patria k najhodnotnejším národopisným obyčejom v Chorvátsku, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že v roku 2008 boli zapísané do zoznamu chránených nehmotných kultúrnych pamiatok Chorvátskej republiky. Po projekcii prebiehala veľmi zaujímavá diskusia s autorom dokumentu.

ŠKOLA SPEVU MALA ÚSPECH

Tretí deň festivalu sa začal predstavením výtvarných diel s tanečnou tematikou zo zbierok Slovenskej národnej galérie – prednášajúcou bola tanečná umelkyňa a pedagogička tanca a výtvarného umenia Mgr. art. Jana Bílková, ArtD. Pozornosť venovala historickým i súčasným aspektom tanca v jeho stvárnení vo výtvarnom umení. Jej snahou bolo nájsť medzi týmito dvoma druhmi umenia spojitosti a umelcov – významné osobnosti výtvarného umenia, ktoré sa inšpirovali a inšpirujú tanečným umením.

Nasledovala prednáška Petra Spišského, PhD., s názvom „Baroková hudba v prizme tanca“. Téma prednášky vychádzala z dizertácie Ups and Downs, Violin Bowling as Gesture, ktorú Peter Spišský, PhD., obhájil v roku 2017 na Lundskej univerzite (Švédsko). V roku 2018 bola dizertácia odmenená Kráľovskou hudobnou akadémiou, s nasledovnými prednáškami na univerzitách v Helsinkách, Štokholme, Kodani a Cambridgi. Prednáška sa venovala možnostiam obohatenia hudobných výrazových prostriedkov cez aplikáciu pohybových elementov tanca do hracieho aparátu huslistu. Prednáška sa konala vďaka spolupráci so Súborom pre starú hudbu Solamente naturali v rámci projektu „Messiah“.

Veľký záujem zo strany verejnosti zozbala tzv. škola spevu pod vedením pedagogičky doc. PhDr. Margity Jágerovej, PhD.,

za výdatnej participácie ženskej speváckej skupiny Ulijanky, ktorá pôsobí pri Katedre etnológie a folkloristiky FF UKF. Škola spevu ponúkla priaznivcom spevu možnosť naučiť sa vybrané piesne z Gemera, zo zbierky hudobného skladateľa, zberateľa ľudových piesní a hudobného folkloristu Bélu Bartóka.

CINTORÍN Z POHĽADU ETNOLÓGIE

Vo štvrtok v prednáške „Bol raz jeden región“ Robert Žilík predstavil svoje etnografické výskumy z oblasti Ponitria. Prostredníctvom edičného plánu edície Región a Čas postupne zaplňa „biele miesta“ týkajúce sa šľachty, vojnových udalostí, školstva, staviteľstva, pastierstva, gajdošských hudobných tradícií, odevnej kultúry, slovesnosti a oral history, tradičných hier a hračiek, roľníckeho života a remesiel užšieho či širšieho nitrianskeho regiónu.

Program Etnologických dní 2021 pokračoval projekciou slovenského dokumentárneho filmu „Smutné jazyky – o osudoch Karpatských Nemcov na Slovensku“ (2018). Zachytáva rôzne podoby nemeckého jazyka a dramatických osudov Karpatských Nemcov na Slovensku. Cez optiku jazykovej situácie priblížil ideologicky a kultúrne komplikované a zaujímavé dedičstvo nemeckej menšiny na Slovensku v 20. storočí, s presahom do súčasnosti. Po projekcii prebehla veľmi zaujímavá diskusia s autormi projektu – s režisérkou filmu Mgr. Annou Gruskovou, CSc., a germanistom doc. Mgr. Jozefom Tancerom, PhD., (Katedra germanistiky, nederlandistiky a škandinavistiky FiF UK v Bratislave), ktorý je jedným z protagonistov filmu, ale aj autorom námetu.

V úvode posledného dňa festivalu sa konala „Etnologická virtuálna prechádzka po nitrianskom cintoríne“ pod odborným

↑ Diskusia s A. Gruskovou a J. Tancerom, autormi dokumentárneho filmu *Smutné jazyky – o osudoch Karpatských Nemcov na Slovensku*.

vedením doc. PhDr. Margity Jágerovej, PhD. Pohrebiská patria k významným sakrálnym priestorom akéhokoľvek ľudského spoločenstva. Prezentujú postoje členov akejkoľvek society nielen k smrti, ale i k životu. Pre etnológa predstavujú výdatný zdroj rôznorodých informácií – o histórii miestneho spoločenstva, sociálnej štruktúre, jednotlivých prejavoch súvisiacich s kultom mŕtvych, sú prezentáciou umenia, náhrobnej poézie, umelecko-estetických a spoločenských noriem, celkového vkusu užívateľov. Prostredníctvom prednášky spojennej s vizuálnou prezentáciou sme sa preniesli na hlavný nitriansky cintorín a mali sme možnosť spoznať tento priestor z etnologickej perspektívy.

Vývrcholením a záverom piatich veľmi obohacujúcich dní bolo piatkové online hudobné predstavenie ľudovej hudby pod vedením primáša Jozefa Žoltáka ml. z Raslavic. Táto ľudová hudba je jedným z najvýznamnejších východoslovenských hudobných ansámblov. Muzikanti prezentovali lokálne tanečné piesne z Raslavic a širšieho regiónu, ale aj svoj bohatý a mnohohvrstevný repertoár v celej hudobno-žánrovej a výrazovej šírke. Spomínané podujatie moderovala Mgr. Jana Ambrózová, PhD.

Festival Etnologické dni 2021 bol naplnený zaujímavými a obohacujúcimi podujatiami, ktoré nielen študentom Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre, ale aj širokej verejnosti priblížili rôzne aspekty tradičnej ľudovej kultúry a folklórnej tradície na Slovensku.

Bc. Jana Veselovská, Bc. Veronika Dudášová, študentky Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF, printscreeny: Mgr. M. Bošelová, PhD.

EDUCA XVI: EDUKÁCIA KLÚČOM K ÚSPECHU

Program konferencie ponúkal široké spektrum tém, zúčastnilo sa jej 22 doktorandov zo Slovenska a 6 z Českej republiky.

Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre bola usporiadateľom XVI. vedeckej konferencie doktorandov s medzinárodnou účasťou EDUCA XVI: Edukácia klúčom k úspechu, ktorá sa uskutočnila online v apríli 2021 prostredníctvom univerzitného videokonferenčného systému. Záštitu nad konferenciou prebral dekan Pedagogickej fakulty UKF doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD. Z pozície školiteľov doktorandov Katedry pedagogiky PF UKF uskutočnenie vedeckej konferencie a priebeh rokovaní v sekciách

podporili vedeckí garanti konferencie.

Súčasťou programu bolo plenárne vystúpenie Dr. h. c. prof. PhDr. Beaty Kosovej, CSc., z Katedry elementárnej a predškolskej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Plenárne vystúpenie s názvom Medzinárodné trendy v doktorandskom štúdiu zahŕňalo aktuálne teoretické a výskumné zistenia.

Dominantnou časťou programu bolo rokovanie prihlásených účastníkov – uskutočnilo sa v štyroch sekciách, kto-

ré odborne viedli vedeckí garanti konferencie a každá sekcia obsahovala sedem aktívnych výstupov študentov. Program konferencie ponúkal široké spektrum tém, ktoré predstavili doktorandi slovenských aj českých univerzít. Zúčastnilo sa jej 22 doktorandov zo Slovenska a 6 doktorandov z Českej republiky. Výstupy študentov boli zamerané na didaktické aspekty edukácie, výchovu a vzdelávanie detí predškolského a mladšieho školského veku, dospelých a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Priebeh rokovaní bol technicky aj obsahovo úspešný, obohatený diskusiou a výstupmi doktorandov, ktorí predstavili vlastnú problematiku vedeckovýskumného záujmu.

Realizácia XVI. vedeckej konferencie doktorandov s medzinárodnou účasťou EDUCA XVI: Edukácia klúčom k úspechu priniesla množstvo podnetov k rozvoju začínajúceho výskumníka – študenta doktorandského štúdia.

Mgr. Radka Teleková – koordinátorka organizačného výboru konferencie, interná doktorandka KPG PF UKF

ÚSPECH

KAZINCZYHO MEDAILA ŠTUDENTOVI UKF

Fakulta humanitných a spoločenských vied Katolíckej univerzity Pétera Pázmány v Ostrihome zorganizovala tohtoročné finále Súťaže peknej maďarskej výslovnosti pre poslucháčov vysokých škôl, pomenovanej po Ferencovi Kazinczym. Podujatie sa konalo online v máji 2021.

Do medzinárodnej súťaže sa zapojilo 36 študentov vysokých škôl. Ústav maďarskej jazykovedy a literárnej vedy Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre zastupovala Virág Mercédesz Fóthi (Bc., 1. ročník) a Máté Jenei (Bc., 2. ročník). Týždeň pred finále si súťažiaci mali prečítať a digitálne nahráť voľne vybranú esej z 20. – 21. storočia od maďarského autora. Nahrávky boli zaslané organizátorom, kde ich počas finále vyhodnotila súťažná porota. V druhom kole účastníci dostali povinný text, ktorý po krátkej príprave predniesli v onli-

ne priestore. Najlepším súťažiacim udelili Kazinczyho medailu. Prestížne ocenenie si vyslúžil aj Máté Jenei, študent Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre. Pripravujúcou učiteľkou študenta na výslovnostnú súťaž bola Mgr. Anikó N. Tóth, PhD.

Študenti Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy sa pravidelne zúčastňujú náročnej súťaže. Vďaka mentorstvu doc. PaedDr. Jána Bauka, PhD., sa stali v minulosti držiteľmi Kazinczyho medaily Andrea Horváth (1998), Sándor Horváth (2002), Rita Ambrus (2005), Barbara Vanya (2006), Virág Horváth (2007), Izabella Pólyi (2012), Réka Szalai (2013), Jenny Farkas (2015) a Stefánia Csölle (2017). Máté Jenei získal v poradí 10. Kazinczyho medailu.

Mgr. Anikó N. Tóth, PhD.,
FSŠ – Ústav maďarskej jazykovedy
a literárnej vedy, foto: archív M. J.

ZHODNOTENIE A PERSPEKTÍVY ONLINE VÝUČBY

Študenti a pedagógovia diskutovali o tom, či na základe ročnej online výučby možno konštatovať, že online výučba mala viac pozitív ako negatív. Názory sa rôznili, z čoho vyplynulo, že ročná skúsenosť nie je dostatočná na to, aby sme mohli urobiť jednoznačný záver.

V rámci Nitrianskych univerzitných dní sa na Katedre filozofie FF UKF v Nitre konal workshop Skúsenosti s ročnou online výučbou denných a externých študentov a ďalšie perspektívy tejto formy výučby. Bol súčasťou cyklu seminárov a workshopov, ktoré sa každoročne organizujú na katedre pod názvom Dialóg medzi teóriou a praxou 6.

ZHODNOTILI ONLINE VÝUČBU

Workshop bol rozdelený do troch častí. V úvode doc. Viera Jakubovská, PhD., konštatovala, že ide len o viac ako ročnú skúsenosť, a preto je zložité robiť po tak krátkom čase jednoznačné závery, týkajúce sa skutočnosti, či je online výučba viac pozitívna ako negatívna a aké sú jej ďalšie perspektívy využitia v našom vzdelávacom systéme. Napriek tomu považuje za potrebné zhodnotiť doterajšiu online výučbu, vyvodiť závery a zamyslieť sa nad jej ďalšími perspektívami vývoja. Na toto všetko je potrebné mať spätnú reakciu od študentov a tiež učiteľov na úrovni jednotlivých stupňov škôl, celoslovenskej i medzinárodnej úrovni. Zložitosť situácie, v ktorej sa nachádzame, vidí aj v tom, že sme si túto formu výučby nevybrali v čase pohody, po zrelosti, pripravení na jej pozitíva a negatíva, pripravení po technickej, didaktickej, etickej, medicínskej, psychologickkej a inej konzultácii s odborníkmi, ktorí by nám vedeli povedať o jej pozitívach a tiež by nás vedeli upozorniť na jej negatíva (sociálnu vylúčenosť, pasivitu študentov, finančnú náročnosť, teoretickú pripravenosť/nepripravenosť učiteľov a študentov, úroveň digitálnych zručností, stereotypizáciu, depresie a iné prvky), ktoré online výučbu sprevádzajú. Tie nie

je dobré podceňovať, naopak, musíme o nich vedieť. Túto formu vyučovania (na všetkých typoch a úrovniach škôl) si vyžiadala doba a my sme nemali na výber, ak sme chceli, aby naše školstvo aj naďalej fungovalo. Problémy, ktoré aktuálne riešime, riešia štáty na celom svete.

V rámci prvej časti workshopu doc. Jakubovská, PhD., komentovala a vyhodnocovala (podľa vybraných kritérií) viac ako ročné skúsenosti s online výučbou, ktoré získala od študentov ako spätnú väzbu v rámci predmetov, ktoré učila v zimnom a letnom semestri (2020/2021). Študenti a pedagógovia

diskutovali o tom, či na základe ročnej online výučby možno konštatovať, že online výučba mala viac pozitív ako negatív. Názory sa rôznili, z čoho vyplynulo, že ročná skúsenosť nie je dostatočná na to, aby sme mohli urobiť jednoznačný záver o tom, že výhody online výučby prevyšujú nad nevýhodami.

PERSPEKTÍVY ĎALŠIEHO ROZVOJA

Druhá časť workshopu bola zameraná na skúsenosti s online výučbou, ktoré doc. Jakubovská, PhD., získala od učiteľov občianskej náuky základných a stredných škôl, s ktorými pedagógovia Katedry fi-

lozofie spolupracujú viac ako šesť rokov v rámci Dialógov medzi teóriou a praxou. O svoje skúsenosti s online výučbou na základných a stredných sa podelili aj študentky magisterského štúdia, ktoré absolvovali online pedagogickú prax. Ich skúsenosti boli zaujímavé a poukazovali na ich tvorivý a flexibilný prístup, ktorý je pre prax realizovanú v tejto podobe nevyhnutný.

Posledná časť workshopu sa zameriavala na perspektívy ďalšieho rozvíjania online výučby a na potreby praxe, ktoré naznačili učitelia základných a stredných škôl. Doc. PaedDr. Predanociová, PhD.,

poukázala na špecifickosť charakteru online dištančného vzdelávania a jeho ďalšie možnosti z hľadiska pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Upozornila na potrebu venovať sa v blízkej budúcnosti metodologickej podpore v tejto forme vzdelávania, s akcentom na plánovanie, motivovanie, flexibilitu, efektívnosť či podporu kreativity. Ďalšie možnosti v príprave budúcich učiteľov vidí v ich orientácii na tvorbu metodických a učebných materiálov, ktoré učitelia z praxe považujú za dôležitú súčasť úspechu v online vzdelávaní. Posledný okruh problémov bol zameraný na potrebu rozvíjania relevantných profesijných kompetencií učiteľa, predovšetkým digitálne zručnosti, rozvoj kompetencií IKT. Nevyhnutnými kom-

petenciami v online prostredí zostávajú kompetencia obsahovej transformácie učiva, komunikačné kompetencie, kompetencia motivovať a hodnotiť prácu žiakov.

Workshop poslužil ako príprava na projekt KEGA, ktorý plánujú niektorí pedagógovia Katedry filozofie podať na ministerstvo v rámci aktuálnej výzvy na rok 2022.

Doc. Viera Jakubovská, PhD.,
FF – Katedra filozofie,
foto: Bc. Lucia Spodniaková

VÝSTAVA O VÝSKUME A OBNOVE OPONICKÉHO HRADU

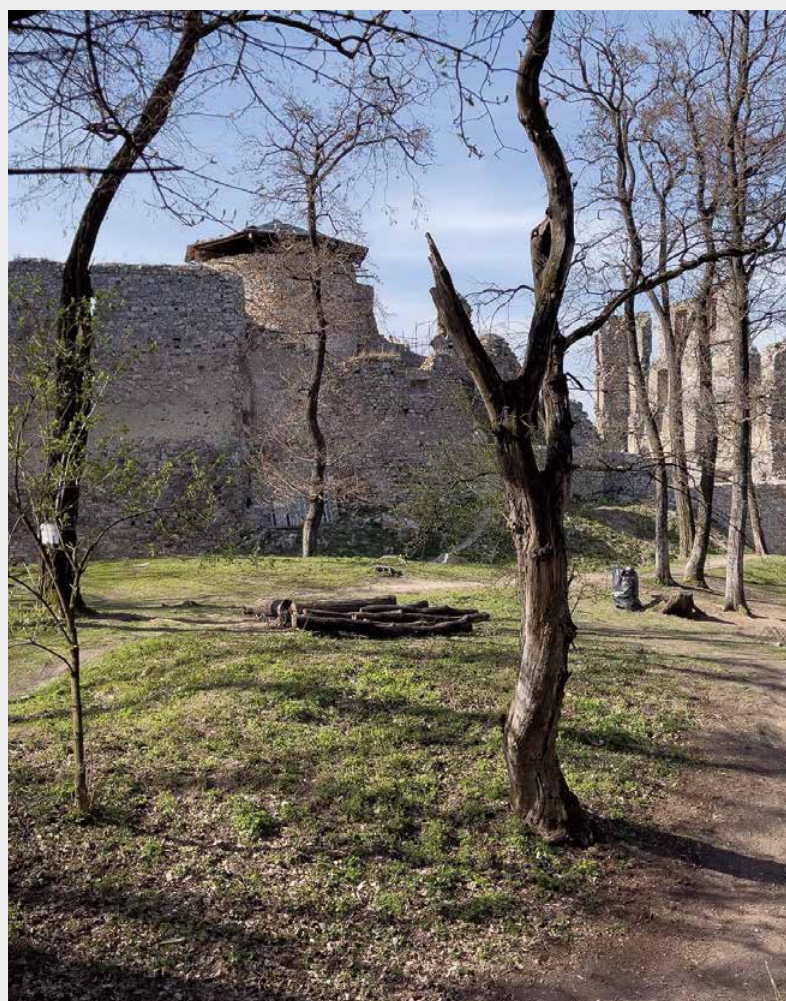
Katedra archeológie FF UKF v spolupráci s Ponitrianskym múzeom v Nitre a s občianskym združením Apponiana pripravila výstavu v Mestskom múzeu Zlaté Moravce s názvom Archeologický výskum a obnova Oponického hradu. Zámerom výstavy, ktorá potrvá do 30. septembra 2021, je priblížiť záujemcom najnovšie informácie získané archeologickým výskumom na Oponickom hrade v okrese Topoľčany, uskutočneným Katedrou archeológie FF UKF za roky 2015 – 2020.

Vystavené sú exponáty v podobe archeologických nálezov odrážajúcich každodenný život na hrade s dôrazom na hodnotný súbor kachlíc z kachlových pecí. Hmotná kultú-

ra je doplnená o postery s bohatou obrazovou a textovou náplňou.

Súčasťou výstavy je aj cyklus prednášok venovaných archeologickému výskumu hradu v rokoch 2015 – 2020, výskumu kachlíc z kachlových pecí nájdených na hrade, obnove a stavebno-historickému výskumu hradu. Odbornými garantmi výstavy sú doc. Mgr. Zuzana Borzová, PhD., a Mgr. Dominik Repka, PhD., k realizačnému tímu sa pridala aj doktorandka Katedry archeológie Mgr. Barbora Jančiová.

Doc. Mgr. Zuzana Borzová, PhD.,
Mgr. Dominik Repka, PhD.,
FF – Katedra archeológie,
ilustračné foto: Lubo Balko

ŠTUDENTKA UKF JE MAJSTERKOU EURÓPY

Naša Emma Zapletalová je kráľovnou Európy – na majstrovstvách do 23 rokov získala zlato. Časom vo finále utvorila rekord šampionátu aj slovenský rekord. Úspešný debut absolvovala aj na Olympijských hrách v Tokiu.

Príbeh ako z rozprávky sa odohral na Majstrovstvách Európy do 23 rokov v estónskom Talline. Hlavnou hrdinkou v ňom bola len 21-ročná študentka učiteľstva telesnej výchovy a športu a ruského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte UKF Emma Zapletalová. Mladá atlétka sa prebojovala z rozbehov cez semifinále až do finále, v ktorom uspela lepšie, ako si sama dokázala predstaviť.

DOKONALÝ FINÁLOVÝ BEH

Bol 10. júl 2021 15.25 h a na štart finálového behu na 400 m prekážok sa postavilo osem najlepších európskych pretekárov do 23 rokov. Piata dráha patrila slovenskej reprezentantke Emme Zapletalovej, ktorá sa pomerne rýchlo dostala na líderskú pozíciu a súperkám nedala šancu. Cieľ prebehla v čase 54,28 s, ktorý znamenal nový rekord šampionátu, prekonaný po 14 rokoch, zároveň nový slovenský národný rekord a, samozrejme, zlepšenie Emminho osobného rekordu o 91 stotín. Navyše sa vďaka tomuto výkonu kvalifikovala na budúcoročné majstrovstvá sveta, ktoré sa uskutočnia v americkom meste Eugene v štáte Oregon.

Emmin čas vyrazil dych takmer každému slovenskému priaznivcovi atletiky. Prijemne prekvapený bol aj tréner Peter Žňava, absolvent Pedagogickej fakulty UKF, i keď veril, že pod 55 sekúnd to Emma zvládne. „Očakával som, že by Emma mohla práve na tomto šampionáte zabehnúť čas pod 55 sekúnd. Naš odborný konzultant doc. Miroslav Vavák pred pár týždňami prognózoval, že ak sa jej podarí beh, kde jej vyjde všetkých 10 prekážok, môže byť z toho čas na úrovni 54,2 – 54,3. Ešte sa mu nestalo, že by sa pomýlil.“

Nestalo sa prvýkrát, že Emma svoje maximum zlepšila o takmer sekundu. Vyzerá to, akoby sa vpred posúvala obrovskými skokmi. Čím to je? „Emminu

formu som sa snažil načasovať práve na tento šampionát. Boli tu veľmi dobré podmienky – teplo a jemný štvrťkársky vietor. Bola rýchla dráha, dobré súperky a, ako som už povedal, Emme sa prvýkrát stalo, že jej vyšlo všetkých 10 prekážok,“ priblížil tréner Žňava.

Emma jednoznačne potvrdila, že keď ide do tuhého, obrovskú úlohu zohráva hlava. „Ja som si veľmi verila, že to zvládnem a že na to mám. Išla som do toho s odvahou, plne koncentrovaná a bez obáv, že niečo pokazím. A vyšlo to,“ priznala čerstvá majsterka Európy.

Tréner Peter Žňava má tiež svoju teóriu, ako športovcovi pomôcť dostať zo seba to najlepšie. „V prvom rade musí byť schopný spracovať všetky informácie. Tie tri behy bolo náročné zvládnuť hlavne mentálne. Navyše sa Emma musela vysporiadať i s úlohou favoritky. Na každý beh sme mali dohodnutú inú taktiku a takmer všetko dokázala dodržať. Ak má byť športovec šampión, musí mať víťaznú mentalitu.“

NA OH V TOKIU BEŽALA SO SVETOVOU ŠPIČKOU

Emmina sezóna pokračovala účasťou na Olympijských hrách 2020 v Tokiu. Išla na ne s cieľom dostať sa do semifinále, umiestnenie okolo 16. miesta s trénerom pred OH považovali za splnenie cieľa. Napokon sa jej to podarilo – vybojovala si krásne 15. miesto.

„Pätnáste miesto na mojej prvej olympiáde ma teší, avšak viem, že mi preteky na OH vôbec nevyšli. Mrzí ma aj to, že som nevyužila rýchly povrch a dobré podmienky pre zlepšenie si osobného rekordu aspoň v rozbehoch, keďže v semifinále neboli až také dobré podmienky,“ hovorí Emma. (Lialo ako z krhly – pozn. red.).

Aké bolo pre našu študentku postaviť sa na štart so svetovou špičkou? Vnímala prítomnosť napríklad Dalilah

Muhammadovej v rozbehu alebo Sydney McLaughlinovej v semifinále ako motiváciu? „Som vďačná, že som s nimi mohla stáť na štarte a pretekať. Predsa len, sú to svetové rekordérky, či už súčasná, alebo bývalá, a pevne verím, že ich ešte ponaťahám :) Počas behu som ich ale vôbec nevnímala, sústredila som sa na svoj výkon,“ priznala Emma.

Účasť na olympiáde bola pre ňu novou skúsenosťou. Najnáročnejšie bolo zvládnuť veľkú nervozitu, ktorú mala pred rozbehmi. „Tokijské podnebie mi nevadilo, lebo mám rada teplo a mala som aj dostatočný čas na aklimatizáciu, keďže sme mali vďaka Slovenskému atletickému zväzu možnosť absolvovať predolympijský kemp v Urajasu.“

SVOJ CIEĽ SPLNILI

Emminu účasť na OH v Tokiu, ale aj celkový dojem z olympiády zhodnotil jej tréner, absolvent UKF, Peter Žňava.

„Dá sa povedať, že čo sa týka umiestnenia, splnili sme si cieľ. Trošku nás však mrzia výkony a chyby, ktoré Emma spravila počas oboch behov. Myslím si, že hlavne v rozbehoch mohla bežať lepšie. V semifinále to asi na ňu všetko doľahlo. Na majstrovstvách Európy absolvovala tri behy, z ktorých sa dostávala asi týždeň, možno aj desať dní. Do toho aklimatizácia a časový posun – bolo to naozaj náročné,“ skonštatoval Peter Žňava a pre-

Vedeli ste, že...?

Emma Zapletalová a Peter Žňava (↑) neboli jediní atléti na olympiáde v Tokiu, ktorí študovali na UKF. V chôdzi na 50 km sa predstavil aj olympijský víťaz z Ria de Janeiro Matej Tóth, ktorý vo svojich posledných pretekoch kariéry skončil na krásnom 14. mieste. Štvoricu späť so štúdiom na našej univerzite uzatvára tréner Mateja Tótha Matej Spišiak (na foto ↗).

zradil svoje najsilnejšie momenty z Tokia. „Videl som svoju zverenku bežať v semifinále na OH a bez ohľadu na všetko je to v jej veku veľká vec. Okrem toho sme naživo videli dva fantastické svetové rekordy v našej disciplíne, aj keď si nie som istý, či sa mám tešiť z toho, kam až sa táto disciplína výkonnostne posúva.“

Peter Žňava sa zúčastnil aj predchádzajúcich OH v Rio de Janeiro, takže môže porovnať toto športové podujatie pred pandémiou a počas nej.

„V Tokiu mi chýbali diváci, v Rio zas pohoda a organizácia. Pred piatimi rokmi hrozili teroristické útoky, takže vša-

de stáli hliadky so samopalmi. Japonci boli 'vyzbrojení' úsmevmi, boli veľmi ústretoví, príjemní a priateľskí za každých okolností. Bolo z nich cítiť pokoru k olympionikom i k sebe samým. Všetko majú zorganizované do najmenších detailov, a tak vyzerala aj olympiáda,“ ocenil tréner.

Tímea Kamenická,
R – Kancelária rektora,
foto: Lubo Balko (↔),
archív P. Žňavu (↔),
Marko Mumm/EKJL (↑)

Emma Zapletalová

Majsterka Európy 2021 do 23 rokov
v behu na 400 m cez prekážky,
15. miesto na OH 2020 v Tokiu,
študentka PF UKF v Nitre

